

LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois.
By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2c.

Metai Sav. XXVI
Dien. II

CHICAGO ILL., PANEDELIS, SAUSIO (January) 13 d. 1919m.

No. 10

Paderewski pašautas?

Rusija dalyvaus Taikos Konferencijoj?

Daug užmušta Buenos Airėse.

New Yorko streikas užsibaigė.

PADEREWSKI PAŠAUTAS.

Londonas, Sausio 12 d. — Exchange Telegraph biurui Londonan atėjo telegramas iš Kopenhago, kuriame paduodama gandas iš Vienos, kad Ignacy Jan Paderewski, buvęs Lenkų atstovas Amerikoje ir neseniai atvykęs Varšavon tapo pašautas. Keletas bolševikų, kuriuos įtariama suokalbėje užmušti Paderewski tapo suareštuoti.

Anot šito gando, iki šiol nepatvirtinantis kitų šaltinių, užpuolikas buvo įnešęs į Paderewski kambarį viešbutyje, kuriame jis buvo apsistojęs, ir paleido į jį vieną šuvį.

RUSIJA DALYVAUS TAIKOS KONFERENCIJOJ?

Paryžius sausio 11 d. Sužinota iš ištikimų šaltinių, kad tarp talkininkų ejo derybos, kad Taikos Konferencijoj būtų atstovaujama visos partijos Rusijos.

Suprantama, kad jų daleidimas dalyvauti Taikos Konferencijoj bus su išlyga, kad jos (rusų partijos) susitaikys tarp savęs nors ant trumpo laiko, pakol bus vedamos taikos derybos.

Si propozicija, kaip manoma, paeina nuo Anglijos valdžios, nėra priimanti dabartinioje farmoje. Francūzijos, kuri atsisako pripažinti bolševikus kokioje nors farmoje.

Nurodoma, kad pripažinimas bolševikų daleidimu jų atstovams dalyvauti Taikos Konferencijoj, sulys Francūzijos valdininkų nuomonės, su teiks jiems spėką varyti savo propagandą toliau ir gali išsiplatinti bolševikų judėjimas, nuo kurio talkininkai bus pirmieji, kurie nukentės. Tuom pačiu laiku, Francūzijos valdžia yra žinoma prisirengusi duoti pagalbą tvarkingiems elementams Rusijos su tikslu, kad jie galėtų sutverti atsakančią valdžią.

DAUG UŽMUŠTA BUENOS AIRESE.

Buenos Aires, sausio 11 d. Dvidešimtis ypatų likosi užmušta ir šešiasdešimtis sužeista šiandien atakoje ant Vase- nos geležies dirbtuvių. Nors gandas buvo paleistas po visą miestą, kad streikas oficialiai užsibaigė, bet šaudymas tęsėsi įvairiose vietose per keletą valandų, smarkiausiai mušiai ištiko gatvėje Avenue de Mayo. Likosi susitarta ir užbaigtas streikas šiandien po piet Vasenos geležies dirbtuvių, bet jis jokios nepadarė

pirmains generaliskame streike, kuris tęsiasi. Streikieriai ir jų pritarėjai padarė ataką ant pačto namų. Ataka buvo labai atsargiai supliantuota.

Žmonės pradėjo rinktis prie pačtos ir daugumas inėjo vidun kaip ir su reikalais ir kada jų prisirinko apie 200 šaudymas prasidėjo. Valdžios kulkasvaidžiai greit juos numalšino.

Anksti išryto buvo užpulta ant lignonbučio ir dviejų policijos stočių, bet užpuolikai likosi išvaikyti.

Tautiškas Komitetas Studentų šiandien atsilankė pas gen. Dellepaine, kuris vakar vakare užėmė militariško diktatoriaus vietą, ir prašė, kad jie būtų apginkluoti ir jie prigelbės valdžiai, bet jiems pranešta, kad tas nėra reikalinga. Armuoro darbininkai šį rytą prisidėjo prie streiko ir apsi- kasė ir septintas pėstininkų pulkas likosi pasiūsta pagelbon policijai.

Maisto padėjimas yra kritiškas, streikieriai užmuša tuo juosbile ką, kas bando išdailinti maistą.

Septyniosdesimtis dvi ypatos likosi užmušta ir daug sužeista mušyje, kuris siautė vakar visą dieną ir naktį.

NEW YORKO STREIKAS UŽSIBAIGĖ.

New Yorkas, sausio 11 d. Stephen J. Condon, sekretorius Jureivių Darbininkų sąryšio pranešė šiandien, kad ju- reviaai darbininkai, kurie streikavo per tris dienas, nubalsavo grįžti atgal prie darbo taip greit, kaip galima. Priežastis tam yra ta, kad Prezidentas Wilsonas pasiuntė jiems bevielį telegramą, kuriame jis prašė, kad jie grįžtų darban. Iš viso šiame streike dalyvavo daugiau negu 15,000 darbininkų.

LIEBKNECHTAS UŽMUŠTAS.

Londonas, sausio 11 d. Dr. Karl Liebknecht, Spartakų vadas Vokietijoj, likosi užmuštas ketverge gatvės mušyje, sulysg Kopenhago pranešimo Exchange Telegraph kompanijai.

Keletas pranešimų nuo Associated Press korespondento iš Berlino pasiūstų iki 3 valandai vakar po piet nieko nemini apie užmušimą Liebknechto.

Suvėlinti Amsterdamo pra-

Ar užbaigs jis savo darbą.

Ar Bolševik's suspės užbaigti Lietuvai karstą (truną), tas priklausys nuo to, kurią pagalbą patis Lietuvai sugebės jai duoti.

nešimai ketvergo sulaiko sa- vyje pranešimus apie tolimes- nį Spartakų bruzdėjimą Reino miestuose. Sulysg pranešimų, Spartakai turi savo kontro- lėje miestą Duesseldorf, kur keleats žymesnių ypatų likosi suareštuoti, tuom pačiu laiku daugelis pabėgo persikeldami kiton pusėn upės Reino.

Laikraštis Muenster Anzeiger praneša, kad Spartakai užpuolė ant kalėji- mo Muensteryj ir paluosavo 170 kriminalistų. Muelheime laike didelės streikierių de- monstracijos seredoje, strei- kieriai užėmė visų laikraščių spaustuves ir išleido General Anzeiger ant rytojaus išryto kaip Red Flag (Raudoną vėliavą), pažymėdami, kad tai yra organas revoliucioniš- kų darbininkų Muelheimo. Jie už draudė kitiems laikraštini- kams išleidinėti savo laikra- štus.

Privatiška rezidencija Leo Stinnes, magnato industrijos, likosi užpulta miniomis žmo- nių, bet pribuvus policijai li- kosi išsklaidyta.

ORLAIVIAI IŠ LONDONO PARYŽIUN.

Londonas, sausio 11 d. — Laikraštis Evening News pra- neša, kad reguliaris oro pa- tarnavimas bus laikomas tarp Londono ir Paryžiaus laike Taikos Konferencijos dėl pa- rankumo Anglijos Taikos Kon- ferencijos delegatų.

UŽGINČIJA LIEBKNECHTO MIRTĮ.

Kopenhagenas, Sausio 12 d. — Šiandienios žinios iš Berlino praneša, kad gandas, buk Karl Liebknecht, Spartakų vadas, li- kosi užmuštas yra neteisingos.

SUĖMĖ 300 SPARTAKŲ.

Berne, via Paris, Sausio 12 d. — Vėliausios žinios iš Berlino praneša, kad taikos sutartis li- kosi pasirašyta tarp valdžios ir Spartakų ir mušis sustoja.

George Ledebour ir Ernest Meyre, neprigulmingi socialistai, tapo suareštuoti aficierais ir ka- reiviais Ledebour buvo vienas iš veikliausių vadų prieš Eberto Valdžią.

Smarkiaame mušyje valdžios ka- reiviai paėmė Vorwaerts spaustu- vę. Kaip pranešama, tris simtai Spartakų likosi paimta nelsiven

NUŠOVĖ SAVO VYRĄ.

Westbury, N. Y., sausio 11. Jacques Lebaudy, milijonie- rius, žinomas kaip "Impera- torius Saharos" likosi nušau- tas šiandien, kada jis įžengė į namus savo pačios. Šovėjas yra Mme. Lebaudy, jo žmo- na. Anot jos pasakojimo, ji nušovusi svao vyrą kad apsi- ginti, nes jis, buk grumojęs jos gyvasčiai.

ORAS.

Chicagaje ir apielinkej: Panėdelyje: Sniegas ir lietus; maža permains temperaturoje. Vėjai iš rytų pusės. Saulėtekis 7 v. 17 m.; Saulė- leidis 4 v. 40 m. Mėnulis nusileis 3 v. 37 m. rytmetryje.

Lietuvos Premie- ras Valdemaras vyksta Londonan.

New Yorko laikraštis The Sun talpina specialį bevielį telegramą nuo savo korespon- dento iš Stockholmo. Telegra- mas išsiūstas iš Stockholmo sausio 8 d. ir dalis jo skam- ba sekančiai:

"Lietuvos Premieras Vol- demaras užreiškė reprėzen- tantui Švedų presos, kad jis yra kelionėje į Angliją, idant įtikinti Britišką Val- džią, jog yra neįdėliotinas reikalas pagelbėti Baltiko provincijoms prieš bolševi- kišką prapultį. Sovietų valdžia siekia nei mažiaus, nei daugiau, kaip tik prie įsteigimo eilės bolševikiškų respublikų Baltiko provinci- jose, iš kur jie lengvai gali platinti savo pražutingus tikslus ir metodus svetūr."

[Prieš kelias dienas buvo žinia, kad Lietuvos premieras, prof. A. Valdemaras, buvo Kopenhagene, kur sulysg laik- raščių pranešimų, jis yra iš- sirupinęs dalinį pripažinimą Lietuvos Neprigulmybės iš Danijos pusės. Iš Danijos prof. Valdemaras nuvyko į Stockholmą, Švedijon ir da- bar, matomai, žada važiuoti Londonan.

Reikalauja Atšaukimo Mastausko.

Kaltina, kad "Katalikų" atstovas dirbąs už lenkus.

Lietuvių politikoj pradeda kilti triukšmas, kokio iki šio- lie dar nėra buvę. Sprendžiant pagal tas žinias, kokios iki šiolei pasiekė Amerikos lietu- vius, dalykas eina nei-mažiau- nei-daugiau kaip tik apie tai, ar nekurie lietuvių veikėjai ne veda tyčia, ar netyčia tokios politikos, kuri pasitarnautų lenkams ir privestų prie jų troškimo išsipildymo, t.y. prie Lietuvos prijungimo prie Len- kijos.

Tarp Amerikos ir Lietuvos lietuvių kyla milžiniškas štur- mas, kurio pačiam verpete, kiek tas Amerikos lietuvių pasitarnautų lenkams ir privestų prie jų troškimo išsipildymo, t.y. prie Lietuvos prijungimo prie Len- kijos.

Sako, Mastausko Pozicija Yra Neaiški.

Žinios apie veikimą šios ta- rybos, kurios vienu iš mena- nių lyderių esąs ir p. Mas- tauskas, matomai, yra taip se- rioziškos rūšies, kad Ameri- kos Lietuvių Tautinė Taryba New Yorke, kuri anuomet, iš- važiuojant iš Amerikos kleri- kalų delegacijai (kun. Dobu- žiui, Pasktui ir Mastauskui) Šveicarijion, davė jai savo pri- tarimą, dabar skelbia oficia- li savo nutarimą, kuriame griežtai reikalaujama nuo Amerikos Lietuvių Tarybos (taip vaidnasi katalikų arba klerikalų sriovės centras), idant jis tuojaus atšauktų p. Mastauską iš Europos.

Tautinės Tarybos nutari- mas šiame reikale skamba se- kančiai:

"Amerikos Lietuvių Tau- tinė Taryba savo regula- riame posėdyje laikytame Biltmore Hotel, New Yor- ke, sausio 7 d. 1919 m., iš- klausiusi laiską gautą nuo p. B. Mastausko iš Pary- žiaus, ir sulyginsusi tą lai- ską su pirmiais mūsų Tary- bos žinion patekusiu to pa- ties p. Mastausko praneši- mų bei spaudoje paaiškėju- sius jo artimus prietikius su Šveicarijos Taryba, kuri bu- vo pasikėsinusi išversti vė- liausią Lietuvos visų parti- jų sutvertą demokratinę val- džią mūsų gavome įspūdį ir persiliudijome jogei p. B.

Mastausko pozicija linkui Lietuvos Neprigulmybės pe- reina juo tolyn vis į ne- aiškesnę svisę, ir jo daro- mi žingsniai Europoje eina griežtai priešais nutarimus Amerikos Lietuvių Visuoti- nojo Seimo, atsibuvusio ko- vo 13 ir 14 dd. 1918 New Yorke, kuriame priimta ei- lė rezoliucijų su reikalavi- mais Lietuvai visiškos ne- prigulmybės, demokratinės respublikos formoje. Iš at- žvilgio į šitą Amerikos Lie- tuvių balsą, taipogi rem- dami Prezidentą Wilsoną jo principuose, kuriuose ji- sai reikalauja liuosybės ir apsisprendimo čidelėms ir mažoms tautoms, tų tarpe ir Lietuvai; taipgi budami tuom tarpu bendrame poli- tikos darbe su katalikų srio- ve, mes skaitome sau už priedermę nurodyti katali- kų sriovei, jogei jų pasius- tojo delegato p. B. Mas- tausko, veikimas Europoje yra pavojingas Lietuvos liuosybės reikalams, ir to- dėl griežtai reikalaujame nuo katalikų Amerikos Lie- tuvių Tarybos, idant ji savo delegatų Europoje, p. Mas- tauską kuoveikiausiai at- šauktų."

Kas Iššaukė Tokį Reikalavimą.

Viršminėtas oficialis Ame- rikos Lietuvių Tautinės Ta- rybos, žinoma, nepasako- jo, kas iššaukė tokį reika- lavimą, kurios prie tokių žygių ją priedė.

Kaip pasirodo, šita audra jau nuo senai rinkosi. Tėmy- ta įvairūs žingsniai viršpami- nėtų ypatų, nes tie žingsniai pasirodė abejotini ir einantie- ji prieš lietuvių tautos inte- resus. Dalykas dar toli-grau- zia pilnai išsiaiškinti, vie- nok užtenka jau ir to, kas yra iki šiolei patėmyta, idant sukelti lietuvių abejojimus iki augščiausio laipsnio. Sulysg iki šiolei žinomų žinių, daly- kų stovis išrodo sekančiai:

Kun. Adomas Vilimavičius, savo laiške, rašytame iš Pa- ryžiaus, kuris tilpo "Lietuvo- je." [žiur. num.] ir po ku- riuom jis, apart savo pravar- dės, padeda dar ženklyvą prie- rašą "Ištikimas Lietuvos Su- nus," pranešė, kad "nekurie lietuvių užrubežyje norėjo su daryti iš kelių lietuvių Augš- čiausią Lietuvos valdžią ir*** nori nuversti Tarybą [Lietu- voje] ir pastatyti save ir savo žmones vietoje [Lietuvos] ministerių kabineto ir Tary- bos."

IVAIRIOS ŽINIOS,

BOLSEVIKAI DARBUOJASI NORI DALIES SOCIALIZMO.

Krasnojarsk, Sibyras, sausio 5d. (Suvėlinta). Kada traukiniai vežantieji talkininkų kariūnų vakarų pusę Trans-Siberijos geležinkelio pribuvo Krasnojarskan, jie sužinojo, kad rusų kareiviai mušasi su bolševikais už kokių dešimtų mylių nuo šio miesto. Pirmutinės žinios likosi aplaišytos kada traukiniai pribuvo ant stoties Kliučinskaja, kur sužeisti rusų kareiviai rasti.

Sulyg rusų pulkininko pasakojimo, bolševikų kariūnė susidedanti iš apie 1,200 kareivių yra apsikavusi kamuose su kulkašaudžiais ir kanuolėmis. Rusų kareiviai, susidedantieji iš 800 padarė ataką ant bolševikų, bet likosi atimti, palikdami ant vietos mušio 30 kareivių ir keletą aficerų užmuštus.

Kaip atrodo, tai bolševikai nori perskirti rusų ir talkininkų kariūnė ir perkirsti komunikacijos linijas tarp rytinio Sibyro ir Uralo kalnų mušio fronto, kur talkininkų kariūnė ir amunicija yra siunčiama.

Irkutske sužinota, kad gen. Semenoff pasivarė pirmyn iš Udinsko Misavajon.

Bijomasi, kad jeigu Trans-Sibyro geležinkelio nesaugos Amerikos ir talkininkų kareiviai, bolševikai gali perkirsti komunikacijos liniją tarp Omsko ir Vladivostoko. Japonų kareivių nėra Irkutske.

Nesutikimai tarp admirolo Kolchak ir gen. Semenoff daug kenkė bendram darbui ir jeigu nesutikims, tai apie generališką kampaniją prieš bolševikus nėra ko nei manyti.

Budaapeštas, sausio 8 d. (suveikinta). "Taika, kuri nebus išdalies socialistiška, neapsaugos pasaulio nuo businų karių. Prezidentas Wilsonas turi tą savo mintyje. Tas sudaro jo "penkioliktą punktą" — nors jis nėra paskelbtas — kuris turės išsivystyti prieš pasirašymą taikos sutarties."

Šiais žodžiais Count Michael Karolyi, Vengrijos premieras, pasakė United Press korespondentui šiandien ką jis mano, kas turi būti atlikta Taikos Konferencijoj.

Premieras pabrėžė tą faktą, kad jis nėra socialistas ir kad jis yra pasirengęs ir ant toliaus kovoti su bolševizmu, bet jis pranešė, kad jis yra persitikrinęs, kad taika turi būti socialė ir ekonomišką, kaip ir politiską. Jis pasakė:

"Vengrija likosi įtraukta šion karė Austro-Vokietijos. Musų politika niekada nebūvo padaryta Budaapešte, bet Berline. Mēs buvome Vokietijos sub-agentais, nevaikšiodami ant savų kojų. Aš buvau prieš susivienijimą, kuris reikšė, kad Berlynas globoja mus. Aš nieko daugiau negalėjau daryti, kaip tik protestuoti. Aš bandžiau visokius budus, kad padaryti taiką. Aš stojau prieš Vokietiją. Aš viešai protestavau prieš sutartį Bresl Liovsko ir Bucharesto."

TILŽĖS GYVENTOJAI PROTESTUOJA PRIŠ LENKUS.

Berlynas, Sausio 10 d. — Tilžės gyventojai smarkiai protestuoja prieš Lenkų užėmimą Vokiškų teritorijų.

Pranešama, kad Lenkų kariūnė vėl užėmė kaimą Nakel, šiaur-rytuose nuo Poznaniaus ir jie grumoją Bromburgui.

Vokiečių aviatoriai bombardavo aeroplanų stotį netoli Poznaniaus, kurią Lenkai užėmė nedėlioje.

JORI IŠSAUKTI GENERALIŠKĄ STREIKĄ.

Berlynas, sausio 11 d. Spar-takai priėmė naujas taktikas, kurios gali būti daug pasekmingesnės, negu tos, kurias jie vartoja.

Jie paskelbė generališką streiką ir išleido proklamaciją, po kurią pasirašo revoliucioniškai užvaizdos, Spartakai ir vadai neprigulmingų socialistų.

Proklamacija skamba: "Generališkas streikas turi būti jūsų atsakymas. Visa mašinerija turi sustoti. Jūs turite užimti gatves ir parodyti jūsų spėką tiems nenau-dėliams. Apsiginkluokite. Vartokite jūsų ginklus prieš mirtinus priešus Ebertą ir Scheidemann. Jūs turite suteikti tiems kraugeringsiems kriminalams mirtiną smugį. Bukite prisirengę prie mušio, mušio, mušio! Pergalė bus jūsų. Todėl visi prisidėkite prie šio paskutinio mušio."

ALBANIJAI NORI NEPRI-GULMYBĖS.

Washingtonas, sausio 11 d. Atstovai Albanijos Suvienuoto- se Valstijose, po įtekme pranešimų, kad Prezidentas Wilsonas bandys sutaisyti nesutikimus tarp Italijos ir Jugoslavų, tikisi, kad jų valstija bus palikta cielybėje ir gaus neprigulmybę.

Jie bijosi, yha pranešta, kad Albanija gali būti išdalinta tarp Grekijos, Italijos ir Jugo-

Slavijos ir jie vartoja visokių budus, pilname sutikime su savo vienaučiais Albanijoj ir įvairiose sostinėse talkininkų šalių, gauti reprezentaciją Taikos Konferencijoj.

NUGINKLUOJA KAREIVIUS.

Leipzig, Saksonija, sausio 9 d. Pulkui jureivių iš Berlyno pasisekė šiandien sustabdyti ešaloną kareivių, kurie važiuojo Berlyną, ir nuginklavo netoli Leipzigo.

Jureiviai perėmė bevelinio telegrafo pranešimą, kad kareiviai važiuoja ir ant stoties Delitsch juos pasitiko kada tie pribuvo.

Jureiviai pareikalavo, kad kareiviai nusiginkluotų ir perduotų savo ginklus jureiviams.

Kareiviai pasipriešino ir kaip pasekmės mušio, kuris kilo, du aficerai ir trys kareiviai užmušti ir dvylika sužeista. Jureiviai pradžioje du užmuštus ir du sužeistais.

Mušis užsibaigė tuomi, kad kareiviai nusiginklavo ir perdavė savo ginklus jureiviams.

KRATA SINN FEINERIŲ KONTOROJE.

Dublynas, sausio 11 d. Vyriausią kvatierą Sinn Feinerių Dubline aplankė policija ir padarė kratą. Policija atrado daug brošiūrų ir literatūros adresuotos Amerikos kareiviams. Jos sulaiko tokį klausimą:

"Ar jūs išlošėt šią karę su tikslu, kad apkaustyti retėžiais Airiją?"

Brošiūros užsibaigė šio kiais žodžiais: "Mēs pagelbėjome jums iškovoti jūsų neprigulmybę. Ar jūs padėsit mums iškovoti mūsų?"

PABRANGO ALUS.

St. Louis, Mo., sausio 11 d. Atrodo, kad bus ilga, sausamališkai konferencijai, kuri

Sis paveikslas yra vienas iš pirmų kuris parodo mūsų gatvėse laike revoliucijos Berline. Revoliucionieriai nustato kulkašaudį prie palatų.

vasara, nes alus pabrango. 1917 metuose bakutė alaus prekiavo \$7, o dabar ji pašoko net iki \$20. Užgynimas darymo alaus paduodama, kaip priežastis jo pabrangimo.

UŽBAIGĖ PLIANĄ PASAULIO LYGOS.

Paryžius, sausio 11 d. — Amerikos plianas sutvėimui Lygos Taikos likosi užbaigtas komisijos ir perduotas Prezidentui Wilsonui, kuris, kaip manoma, patvirtins, nes jisai pats dalyvavo pasikalbėjimuose tos komisijos.

Šis plianas bus perduotas talkininkų delegatams, kurie susirinks panedėlyje ar utar-ninke, ir Prezidentas Wilsonas mano tą plianą paskelbti viešai, kad Kongresas ir Amerikos žmonės turėtų progą jį išdiskusuoti.

Nedėlioje vadai talkininkų delegacijų susirinko, kad padaryti programą pirmajam for-

prasidės panedėlyje, ir kurioje dalyvaus pilnos taikos delegacijos Francuzijos, Anglijos, Italijos, Suvienuotų Valstijų ir, gal buti, Japonijos, kuri likosi pripažinta kaip viena iš didžiausių kariaujančių šalių, turinti lygias teises konferencijoj.

ANGLIJA DEPARTUOJA PRIŠO PILIECIUS.

Londonas, Sausio 12 d. — Lai-ke gruodžio mėnesio 630 inter-nuotų prieš piliečių likosi išsiųsti iš Anglijos į jų šalys.

Visi jie buvo invalidai arba ypotos viršmilitariško amžiaus senumo.

Valdininkai dabar yra nutarę, kad nėra jokio reikalo laikyti ir militariško amžiaus vyrus, todėl sausio 6 dieną 750 civilių išsiųsta Vokietijon.

Skaitytojas žino.

Kad jis užsimokėjo už dien-rastį "Lietuva," jis žino, kad jo pinigų priėmė, nes jis mato ant laikraščio "Lietuva" užklijuotą geltoną popierą, jis mato ant popierėlis savo ant-rašą ir dešiniame kamputyje — tris numerius, kurie parodo iki kuriam mėnesiui, kuriai dienai ir iki kurių metų jis yra apsimokėjęs už laikraštį.

Ziurėkite, kad jūsų numeris būtų didesnis, negu 12-30-18, nes kitaip laikraštis gali būti sulaikytas, kadangi numeriai reikią, jog apmokėtasis už prenumeratą laikas pasibaigė, o neapmokėtą laikraštį kra-sa draudžia siuntinėti.

Permainant antrašą, aiškiai išpildykite šią blanką ir pri-siųskite ją mums, tuomet bus Tamstoms suteiktas greitas ir teisingas pataravimas.

Pirmiaus man "Lietuva" ėjo sekančia antrašu:

Vardas ..... Pavardė .....

Numeris ..... Gatvė .....

Miestas ..... Valstija .....

Dabar siūdinėkite sekančiu antrašu:

Numeris ..... Gatvė .....

Miestas ..... Valstija .....

"Lietuvos" Kalendorius

Ši metų dienraštis "Lietuva" išleidžia Sieminį Kalendorių, kuris, kaip ir pirmiaus buvo, yra pritaikytas kasdieniniam gyvenimui. Apart paprastų mėnesinių dienų šis kalendorius pažymi Amerikoniškas įvairias, paduoda Lietuvos svarbias istoriškas datas ir katalikiškas įvairias.

Kas užsirašys dienrastį "Lietuva" nematė, kaip ant 3 mėnesių ir jau pirmiau užsirašiusiems, prisiųsime šitą kalendorių Dykai.

Dėl brangumo popierio ir paties darbo, šių kalendorių spausdinsime apribuotą skaitlių; todėl jų ant ilgo neuzteksime. Užsirašykite "LIETUVA",

Užsisakydami "Lietuvą", adresuokite taip:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

Dienraščio "LIETUVA"

KAINOS

CHICAGOJE Metams \$6.00
" Pusei metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus
Metams - - \$5.00
Pusei Metų - - 3.00

In Kanadą Metams 7.00

In Kitas Šalis Metams 8.00

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siūniu Tamistoms \$ ..... ir prašau siuntinėti

dienrastį "Lietuvą" per ..... met.

Mano adresas:

Vardas ..... Pravarde .....

Sūbuos numeris ..... Gatvė .....

Miestas ..... Valstija .....

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

Laisvųjų Tautų Lyga.

Sąjungos Principai.

Lyga stengsis pagilinti supratimą ir išgauti visomenės paramą vykinti Taikos Konferencijai Amerikos, siekiant ir politiką, ypatieji siekiai, kaip Belgijos, Lenkijos, Čekijos ir kitų patiesavimas ir jų apsaugojimas nuo užpuolimų, ir pačios Amerikos saugumą priguli nuo kurnijimo siekių nuo geresnės tarptautiškos tvarkos, kurios kampinui akmeniu turi būti Tautų Lyga.

Toji Lyga stengsis suteikti visoms tautos, didelėms, ar mažoms štai ką:

1. Saugumą: tinkamą tautinio gyvenimo apsaugą.

2. Lygibę progų ekonominiam vystymuisi.

Kad tai atsiekus, reikalinga padaryti didelės permainos, kaip dvasioje, taip ir principuose, tarptautiškoje tvarkoje nuo seno insi-gyvenusioje. Ligšiol pamatinimintim buvo, kad tautos saugumas ir pasisekimas priguli vien tik nuo jos pačios galybės ir turto. Ta mintis pateisindavo politikos veikėjus, kuomet jie, kaip nors paskaitę už svarbiausį dalyką tautos saugumą, didino tautos galybę ir turą, būtinai reikalaujant strategiskų rubežių, žemių su žaliąja medžiaga, išėjimo prie jurių, nežiurint net to, kad toks jų pasielgimas arlydavo kitų tautų saugumą ir pasisekimą. Aišku, kad prie tokios tvarkos vienos tautos saugumas, pastato kitą pavojų ir visuomet verčia kiekvieną tautą siekti stiprybės ir svetimų žemių užgriebimo. Iš to gema pavojus ramybei ir teisybei. Iš to geria ir karės.

Tokioje lenktyniavimo, bet ne kooperacijos sistemoje mažosios tautos negalėtų gyventi. Aišku, jog belgai, pietų slavai, lenkai, čekai-slavokai lietuviai ar kiti negalėtų išsilaikyti, jei jie turėtų remtis vien tik savo galybe. Turi būti koks nors tarptautiškas susipratimas, susitarimas. Kad už laikyti tautą cielybėje, reikia kiek nors tarptautiško, tautų ryšio, kuris apsaugotų mažesnius nuo didesnių, silpnesnius nuo stipresnių. Tas prigulės nuo Lygos tyrtumo, pasižadėjusies sutartimais remti tarptautinę tvarką, užtikrinant teisingą elgimąsi su visais. Tai yra Tautų Lygos pamatinis principas.

Pirmas Tautų Lygos darbas yra surasti, kaip visas turėtų būti sutvarkyta, kokie tarptautiniai įstatatai užtikrintų teisę visiems; kaip senieji tarptautiniai įstatatai turėtų būti pertaisyti, kad tai atsiekus. Visam svetui turi rūpėti, kad kiekviena tauta gautų progos augti ekonomiškai, neklindant kitų tautų panašiam augimui. To tikslą atsiekime s priguli nuo plėtojimo laisvos sąvytarpės vertelgystės ir iš to paeinančių ekonomiskų sutarčių. Pavyzdžiui, kad būtų užtikrinta lygibė ekonominiams tautų augimui, nepaisant ar viena tauta yra didelė, o kita maža, viena tvirta, o kita silpna, tai visoms tautos turi būti užtikinta štai kas:

(a) Nei viena valstija neduos kuriam nors savo kaimynui pirmenybių, kurių ji nesuteiktų taip pat kitiems savo kaimynams. Tas principas turi būti pritaikintas, kaip perkant neapdirbtą medžiagą, taip ir pasileidžiant į svieto rinkas. Ekonomiškai lygibė nereikia mityt panaikinti, arba atėmimą teisės neprigulmingoms valstijoms spresti, kas geriau jų valstijai tikty—ar laisva ar neapdirbtą pirklība.

(b) Valstijos, turinčios savo globoje teritorijas, turi nesinaudoti, taja gale, kad iġgauti ypatingus palengvimus vien tik savo piliečiams; tose teritorijose turtai turi būti prieinami lygiai visiems žmonėms; piliečiai tų tautų, kurios neturi tokių teritorijų, privalo turėti tas pačias ekonomijos progas, kaip ir piliečiai tų tautų, kurios valdo dideles in-

terijas. Kapitalo indėjimas ir įvairių palengvinimų šalyse turi būti paimta į tarptautinę kontrolę.

(c) Visų valstijų prekėms ir žmonėms turi būti lygios sąlygos naudotis transportacija tarp tautinėmis upėmis, kanalais, perlausavomis ir jų apsaugojimas nuo užpuolimų, ir pačios Amerikos saugumą priguli nuo kurnijimo siekių nuo geresnės tarptautiškos tvarkos, kurios kampinui akmeniu turi būti Tautų Lyga.

(d) Valstijos, neprieinančios vandenų, turi turėti užtikrintą priejimą prie jurių, susinešant per kitas valstijas ir naudojantis uostais.

Pirmasis Tautų Lygos darbas savo pobūdžiu yra legislatyvis, t. y. įstatymdariskas. Jo užduotim yra pakeisti sąlygas, kurios paprastai veda prie karės. Neuztenka įsteigti arbitražijos teismus arba išleisti įstatymus senais pamatais. Tai pasirodė neuztektina praktikoje.

Aišku, kad kiekvienas planas, suteikiantis tautai užtikrinamą ir ekonominės progos lygibę, susiaurins tautišką saugumą. Tas ir yra svarbiausias dalykas, kurį idant pasiekti Lygai reikės atlikti "negirdėtus darbus", apie kuriuos kalba prezidentas Wilsonas. Valstijos, turinčios uostus, kurie yra natūraliais keliais už jų gyvenantiems žmonėms, gal manys jog tai yra žiaurus pasikešimimas ant jų neprigulmybės, jei jų valia ant tų uostų nėra visiškai, pilna bet tik apribuota, verčianti būtinai leisti naudotis šiais uostais ir svetimiems, lygionis teisėmis. Valstijos, turinčios teritorijas Afrikoje ar Azijoje, kuriose gyvena dar nevisai civilizuoti žmonės, paprastai ligšiol manydavo, jog jos turi teisę tose teritorijose statyti savo industriją ir pirklybą pirmoje vietoje. Dideli interesai susilauks konkurencijos, reikės pašvesti kiek nors tautiškos garbės, ir kaikuriose šalyse bus pasipriesinta tų politiskų sričių.

Tačiau, jei po karės ne visos valstijos bus pileistos prie jurių, jei sparčiai augantis gyventojų skaičius pasijus atstumtas nuo neapdirbtos medžiagos, butinai reikalingos jų gerovei, jei palengvinimai ir pirmenybės, kuriomis naudojasi valstijos su priejūrinėmis teritorijomis, investų silpnesnės valstijos į neparankumą, tai mes atnaujintume galingus aktinus, kurie vartų tautas prie lenktyniavimo apsiginklavime, o tas, kaip matėme veda prie karių ir paverimo silpnesnių tautų. Visų tautų saugumo idealas ir progų lygibė neįvyktų. Ir Prezidentas Wilsonas ir Lordas Grey reikalauja, kad Tautų Lygos sudarymas būtų svarstomas ir įvykdytas Taikos konferencijoje, kad jei ji nebus sudaryta laike šitų derybų, tai gali būti, kad ji ir visai neįsistengs.

Priežastis aiški. Jei Lyga nebus politiskoji tikrenybė, kuomet prisieis apkalbėti rubežių nustatymą; jei, kaip ir senovėje, tautos turės remtis daugiau ant savo pajėgų ir ištekliaus, tai be abejonės, nuduodant apsigynimo reikalą, tautos ir vėl reikalaus staitegiškų rubežių; reikalaus prijungimo šalių, turinčių neapdirbtos medžiagos, ir tuose reikaluose visai nepaisys tautiško principu. Potam nukentėjusieji nuo tokio plėšimo bus priešingi Tautų Lygai, ir reikalavimas "materijalio" užtikrinimo busiančiam saugumui išsausk tuos bruzdėjimus, į kuriuos vėliau bus nurodoma, kaip į kliūtis, dėl kurių Lyga negali pasiekti, nes žmonės jaja neuzsitiki. Drąsus politiskos nuovokos žygis bus išteisintas jei Lyga bus pasekminga, bet taip pat ir nuovokos stoka bus pateisintu Lyga suardant.

Taip kaip visuotinas priėmimas Lygos principų turi būti padarytas pirm rubežių nustatymo, taip ji lygiai turi būti ir sudaryta pirm, neg bus bandomi sumažinti apsiginklavimą. Pirmas Lygos žingsnis turi būti ne nusiginklavimas, bet ginklu tų tautų, kurios valdo dideles in-

sutartis, kaip jie galėtų būti vartojami išvien visų apsigynimui. Tautų Lyga nepakeičia spēkos vartojimo, bet ji yra organizacija, kad pasekmingai tą spēką panaudoti visų apsaugojimui.

Jei tautos bus galima priurdyti, kad jos ištikuriai gali žiūrėti į Lygą, kaip į svarbiausią politiskojos saugumo ir ekonomiskos progos užtikrinimą; kad nereikia turėti žmonių ir neapdirbtos medžiagos, bei jurių uostų ekonomiskam tautos augimui, tai tada bus pašalinta viena didžiausių kliūčių, teikiant laisvę pavergtoms tautos. Tuomet išrisimas savotiškų klaušinų apie Lenkijos, Elzas-Lotaringijos, Čechijos, Jugoslavijos, Turkijos ir Rusijos tautų apsisprendimą bus labai palengvintas.

Praktiskojos internacionalizmo administratyvė mašinerija savo pradinėje formoje jau ir dabar randasi. Tarptautiskoms įstaigoms, kurios yra įsteigtos kariaujančiųjų tautininkų (tų įstaigų daugiau, kai dvidešimtis) tvarkant militarės alijantų išgales, laivyną ir transportaciją, maistą, neapdirbtą medžiagą ir pinigus, buvo suteikta milžiniškos galės. Daugelis jų veikimų—ypatingai tie, kurie liečia tarptautinį neapdirbtos medžiagos ir laivyno kontroliavimą,—turės būti vedama dar po karės per geroką demobilizacijos ir rekonstrukcijos laiką. Demobilizacijos ir civilio samdymo problemas risant, reikės darbininkų ir plačiai laisvę suprantančių slugsnių įvairiose valstijose. Su tarptautinimis komisijomis, prisilaikant tokios pat kontrolės ir finkei pasaulio ekonominių turtų, tvirta tarptautiskoji valdžia bus užtikrinta.

Tarptautiskajai mašinerijai reikės demokratizacijos, taip kaip ir progresyvio paskirstymo. Kad Tautų Lyga neįsąugytų į didele biurokratišką valdžių sąjungą, vietoj kad būtų demokratiška žmonių sąjunga, butinai turi būti sekancios išlygos:

(a) pilnas veikimo viešumas, ir

(b) tikra žmonių atstovybė.

Pirmasis jų yra suprantamas principas, kurį taip aiškiai prezidentas Wilsonas pabrėžė, sakdamas jog ateityje neturi būti slaptosios diplomatijos. Antrasis gali būti invykdytas tikrai per kokią nors žmonių atstovybę, kuri galėtų daryti įstatymus tarptautiskais reikalais, į kurion turėtų būti mažumų elementai bei kuri būtų atskiru kunu nuo Lyga sudarantių Valstijų vyriausybų. Yra tai principas, kuris apsirėškė Amerikos susivienijime ir visai skirtingas nuo Valstijų Federacijos Vokietijos Imperijoje. Jei Suvienytų Valstijų Valdžia susidėtų tik iš atstovų nuo keturiadesimt astuonių valstijų, susivienijimas nestovėtų ant demokratiškų pamatų. Ant laimės, jis taip pat susideda iš atstovų nuo šimto milijonų žmonių. Naujoji tarptautiskoji valdžia turi taip pat pasiegti ir pasistengti priurėti, kad visos didžiosios partijos ir kiekvienos valstijos grupės būtų atstovaujamos.

Užtikrinimas politiskų civilijų tikėjimo ir kultūros teisių mažumoms pat valstijų viduje, yra dar keblesnė problema. Tačiau tikrai demokratiškos parlamentarės Lygos įstaigos, užtikrinokį nors balsą mažumos nuo monėi, taip pat ir pilną viešumą, tuomi bus tikras nubaidymas, jei ne pilnas užkirtimas nežmoniško apsiėjimo su mažuma viduje valstybių, įeinančių į Lygą. Amerikos politikos pasisekimui yra reikalingi sekantieji dalykai:

Visuotinas tautų susidraugavimas, remiantis principu, jog kiekvieno saugumas priguli nuo visų tvirtumos, pasiryžusių užlaikyti tarptautišką tvarką, suteikiančią lygibę politiskose feisėse ir ekonomijoje. Susidraugavimas turi būti paremtas ant demokratiškos konstitucijos, su centrale taryba, arba parlamentu su tikriausia, kiek galima, atstovybe visų politiskų partijų iš in-

nančių į Lygą tautų. Susidraugavimas priemama kiekviena tauta, bet tik toki tauta, kurios valdžia yra atsakinga prieš žmones. Tokio susidraugavimo sudarymas turi būti neatskiriama dalimi pačios taikos derybų ir teritorijų problemų risimo, bet ne atskirai nuo jų. Ji turi užginti tvirtumą ypatingų sutarčių, ar ypatingų ekonominių susijungimų, boikotų ar išskirimų. Narių tarpe nesutikimai turi būti pavesti jos teismiskoms įstaigoms. Jos administracija privalo būti sudaryta iš įstaigų, kurias dabar turi talkininkai, tik jas pakeičianti tarptautiską įstaigą, praplečiant jų veikimą ir sudemokratizuojant jų atstovybę.

Visi šie principai yra tik praplatinimas tų principų, kurie buvo inauti į mūsų pačių tautiskąjį gyvenimą.

Jieškodami laisvės, mūsų protėviai atsisuko į vakarus, pasileido per Atlantiką ir uždėjo pamatus S. V. Net ir retai apgyventam krašte jie be kovos negalėjo atsiekti neprigulmybės, vienybės ir demokratijos tokios, kokią mes dabar turime. Priešio mūsų gentkatei, su tais dalykais nepilnai atsiektais, atsisukti į Rytus, pasileisti į užmarį per Atlantiką, kad padėti žmonėms, iš kurių mes kilome, pasiekti tuos dalykus viduje labiau sumušto draugijinio udimo, atsisukti prieš despotizmą, autokratijos, imperializmo, priverligijos ir militarizmo spēkas, kuriuos augščiausiai buvo išsiplėtoję Prusijos planuose užvaldyti pasaulį.

Karėje ir taikoje mes stovime už principus, kurie perėjo per kiekvieną Amerikos perversmų gadyne. Musų Revoliucijos karė, kurioje mes patys kovojome už neprigulmybę ir tautiskumą, mes įsteigėme tradiciją, kuri ragina mus stovėti už laisvę ir silpnesniųjų žmonių apsisprendimą; už Belgijos, ir Serbijos atstatymą; už suvienytą ir neprigulmingą Lenkiją; už Elzaso ir Lotaringijos žmonėms teisybės atidavimą; čecho-slavų ir jugoslavų pripažinimą, už laisvę Rusijos revoliucijai pasiekti savo tikimą. Ir savo užsistojimu, dėl Monroe Doktrinos, už mažesnes Amerikos valstijas, mes rėmėme vienamė žemės puskamuoelyje tai, ką dabar raginame abiejų pamatan padėti.

Mūsų Civilėje Karėje mes išrisome klausimą: ar gali patverti nauja tauta, pradėta laisvėje ir statoma ant pamato, kad visi žmonės yra sutverti lygiais; jei mes suteikėme laisvę rasei, kurią mes turėjome paverge ir užtikrinome susivienijimą laisvų valstijų. Taip ir dabar mes stovime už plačiausią autonomiją, tikėjimo laisvę, civilę liuosybę, mažesniųjų tautų kilimą kulturoje, gyvenančių tvirtųjų tautų tarpe ir už kilimą gyventojų tose šalyse, kurių šviesa dar nepasiekė.

Ir iš mūsų civilijų sunkenybinių per kurias buvo sutvirtinta vienybė laisvųjų valstijų, kurios be tvirtų rubežių ir be užsivydėjimo traukias nuo vandenyno iki vandenynui, mes stovime už sudarymą Tautų Lygos, kuri sudarys laisvuosius žmones į naują draugiškumą, kuri išrištų jų nesutikimus sankaifa ir sutartį, kuri pavartotų ekonomiskąją ir politiskąją galybę prieš tautas, keliančias nesutikimus; kuri būtų atvira visoms tautos, primančioms jos principus, turinčioms pilnai demokratišką valdžią, ir galinčioms pritikti prie tokios laisvųjų tautų sąjungos.

Prezidentas Wilsonas tik ejo sykiu su didžiomis vilnimis Amerikos tradicijos, kuomet jis apibūdino šitą karę, kaip karę "padaryti žemę saugia demokratiškai". Musų apskelbime neprigulmybės, musų konstitucijoje, Monroe Doktrinoje ir paliusavimo paskelbime, suteikėme dokumentus, kurie prisidėjo prie organizuotos žmonių laisvės. Prezidentas

Wilsono valstybiniuose raštuose mes turime pamatus naujoms tiesoms. Idant giliai išsiskęjusios reakcijos pajegos negalėtų trukdyti demokratišką išrišimą ir ne sugrąžinti senovės lenktyniujančio militarizmo, pokarinės ekonominės karės, paskirstymo ir žiaurumo ir negijančių žaidų, kurios vestų prie tolimesnių karių ir atimty iš dabartinės karės jos kultūrai tai mes kreipiamės į viltus laisvai manančius žmones stovėti už principus, kuriuos apskelbė Prezidentas.

Zymiausi po šiuo atsišaukimu pasirašė Amerikos veikėjai politikoj, ekonomijoje, laikraštiniojo ir abelnai socialiaime gyvenime.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje.

RACINE WIS.

"Birutės" choras turėjo tiesiog iškilmingą vakarą, sutinkant Naujus Metus. Vakare sykiu buvo apvaikščiota ir musų gerbiamo sielos budintojo Dr. Kudirkos gimtadienio sukaktuvės, nes nuo jo gimimo sukako lygiai 60 metų 31 d. Gruodžio 1918 m.

Žmonių atsilankė nemažai nors oras buvo negražus. Šokiai prasidėjo 8 valandą vakaro, kad palinksminus jaunimą pirm prasidėsiant programai, kurs pradėta apie 9:00 val.

Vakaro vedėjui gerb. Dokšui trumpai paaiškiaus apie programą ir birutėjų praktikų tikslą, prasidėjo programos.

Gerb. M. Kasparaitis paaiškino apie Doktorą V. Kudirkos 60 metų sukaktuves nuo jo gimimo ir jo darbus. Supažindinę publiką su Lietuvos didvyrio darbais paprasė, kad publika, pagerbimui Dr. V. Kudirkos, sugėdoti Lietuvos hymną.

Publika, kaip siena sustojo (išskiriant porą bolševikių) apie kurias minėsimė žemiau) ir galingu balsu sušuko: "Lietuva, Tėvyne mūsų, tu didvyrių emė." Ir gaudė milžiniškas balsas, iš šimtų lietuviškų kriuinių, atminčiai tikro Lietuvos Sunatus Doktoro Vinco Kudirkos.

Gerb. P. Sinkus, "Birutės" choro vedėjas, paaiškino apie nuveiktus "Birutės" darbus praėjais 1918 metais ir jos vargus ir linksmybes. Gerbia mas choro vedėjas nusiskundė, kad musų bolševikai, net kulturiniam "Birutės" darbu yra priešingi.

Paskui išpildyta dainų programos.

Birutės choras, vadovaujant P. Sinkui sudainavo tris daineles: "Kur bėga Šešupė," "Tų, kur sklaidžiai Darb," (?) ir "Kad saulė ryte kyla."

J. Buhauskis, solo—Paukšteliai ir—Eina garsas nuo rubežiaus.

J. Dokšus, solo—Pamylė jau.

St. Sinkus ir St. Karvelis, duetas—dvi rusiškas dainas.

Pon. St. Sinkus ir F. Počius duetas—Šienpjūviai.

Pon. F. Pocius ir St. Sinkus, duetas—Sudiev Lietuva.

Pon. F. Pocienė, solo—Eglės Medis.

Pon. O. Dokšienė, ir St. Karvelis, duetas—Kada noriu verkiu.

Visos dainos atlikta gana gerai, išskyrus poros mažų trukumų, kurie irgi yra pateisinami, nes turėta per trumpą laiką prisirušimui.

Po dainų programos, buvo laimėjimai įvairių daiktų, kuriuos sudovanojo patys biru-

tiečiai. J. Bakutis—žemės skritulį (globus), J. Buhauskas—kravatsagė, M. Kasparaitis—dvi knygi "Lenkų apasialavimas Lietuvoje" ir "Moteris," krautuvininkas J. Luilevich—kravatsagė.

Laimėjo šiuos daiktus sekančiai: žemės skritulį—Nauratskas, "Lenkų apaštalavimas Lietuvoje"—J. Sinkunas, "Moteris"—J. Rankela, kravatsagė—V. Karvelis, antrą kravatsagė—T. Šušnis. Tai buvo eilė giliųingų žmonių, kuriuos apspitės draugų burelis garsiai sveikino.

Paskiau, vadovaujant gerb. Dokšams, prasidėjo įvairūs žaislai. Jų buvo gana daug štai nekuriu:—Aguonėlė, Čiguvuoja Lietuva, Javuzė, Čigonėlis, Kregždė, Noriu miego, Klumpakojis, Suktinis, Taip gražiai žydi rožių lauks, Maišas pakulų ir t.t. Tai taip rasiniečiai atsiseikino su senais 1918 m. ir pasitiko naujus 1919 m.

Reikia dar priminti, kad birutėjų tarpe buvo dvi "progresistės" C. Kaupitė ir V. Linkaitė, kuriuos atėjus koncertui atsisakė jame dalyvau-

ti, girdi, joms draugės (supr. progresistės) užgnę dalyvauti su birutiečiais. Šios "progresistės" giedant pagerbimui Dr. Kudirkos Lietuvos hymną, sėdėjo, tartum vištos bijodamos susaudyti kiaušinius.

Birutiečiai dėl "progresistų" grubijoniškumo nuostoių neturi, nes jų vieton prisidėjo keletas naujų gerų lietuvių. Gi "Birutės" choras, taip įžeistas, atsisakė dalyvauti "progresistų" (47 kp. Waukegan, Ill.) koncerte, kuriame pirmiau buvo žadėjęs dalyvauti.

Tokio progreso musų "progresistės," matyt, pripūtė Stilsonas, kurs neseniai čia kalbėjo. Bet jojo mokslas, turbūt, atneš jo mokinėms tik nenauda, nes ateityje, joms panašiai inžeidžiančiai pasielgus, kalbama, kad išprašys jas lauk.

"Birutės" choras taria širdingą ačių visiems, kurie prigelbėjo surengime šio vakaro ir taipgi visiems atsilankiusiems šin vakaran, nes jų prielankumu birutiečiai padarėsi darbuotis ir ant toliau.

M. K.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes neesame bankierai, bet mes garantuojame Tamstai sušėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus ir overkotus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputį nošiotus nuo \$25.00 iki \$30.00 ant orderio darytus siutus ir overkotus parduoda me po \$5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Vairų siutai \$2.00 iki \$7.50. Skrynios ir valysai.

S. GORDON

1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Štoras atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatotais pasi atdaras iki 11 val. vakare. Nedėliomis—iki 9 val. vakare.

PERKELK SAVO PINIGUS

i Lietuvių Valstybinį Banką

UNIVERSAL STATE BANK

Kuris žengia Pirmyn Sparčiai ir Kasdien Auga Stipryn

BANKO TURTAS JAU SIEKIA

\$1,244.674.97

DEPOZITŲ AUGIMAS

Kovo 3, 1917 (atidarymo dienoj)	\$16,754.95
Rugpjūčio 4, 1917	288,556.89
Gruodžio 31, 1917	418,661.63
Liepos 2, 1918	600,079.07
Lapkričio 2, 1918	765,523.56
Gruodžio 31, 1918	945,789.40
Visas turtas siekia	\$1,244,674.97

Perkelkite savo pinigus į Universal State Bank. Ant pinigų padėtu iki Sausio 15d. gausite nuosimtį nuo pat Naujų Metų. Palikit mums savo knygtę, o mes pinigus perkelsime — tamistai visai nereikės gaišti nuo darbo.

Lietuvių Valstybinis Bankas taip sparčiai auga dėlto, kad yra STIPRUS IR SAUGUS bankas, po aštriausia valdžios priežiūra ir po nuolatine užžiūra ištikimų direktorių ir pasekmingų banko valdininkų, turinčių platų ir ilgmėtinį patyrimą bankiniuose reikaluose.

Universal State Bankė žmonių sudėti pinigai yra pilnai apsaugoti ir niekad negali žuti, nes bankas turi gryną kapitalą ir pervirši, siekiantį \$225,000.00, o suvirš 400 šerinkinių savo turtu duoda depozitoriams dā didesnę užtikrinimą—žodžiu sakant Universal State Bankas yra tai "Lietuvių Finansinis Verdunas".

Univesal State Bankas yra netik saugus bet ir labai parankus bankas, nes yra atdaras Utarnunko ir Subatos vakarais iki 8:30 valandai, duodant progą darbininkams atlikti savo bankinius reikalus be atstiraukimo nuo darbo ir be nuostolio. Šiame banke kiekvienas gali susikalbėti savo prigimtoje kalboje be kitų tarpininkystės.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 S. HALSTED ST. Kamp. 33. Chicago, Ill.

BANKO VALANDOS: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų; Subatotų nuo 9 val. ryto iki 12 pietų. Utarnuko ir Subatos vakarais iki 8:30.

The Lithuanian Daily
LIETUVA
 Published daily, except Sundays, by the
 Lithuanian Publishing Co. Inc.
 4253 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
 Telephone: Boulevard 4250
 Entered as Second-Class Matter July 13th, 1933, at the
 Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1879

EDITOR, S. K. BALUTIS

SUBSCRIPTION PRICE:

In Chicago, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.50
Three months	1.80
In Chicago, by carrier —	
One copy	5c
Per week	35c
Per month	1.00
In the United States, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	3.50
Three months	1.80
In Canada, one year	\$7.00
In all other countries, per year	\$8.00

"Lietuva" yra kasdien, bešeisnių metų.
 Redaktorius: Lietuvos Dienraščio Redaktorius.
 Adrs. S. K. Balutis. Adresas visoms korespondencijoms:

Lithuanian Publishing Co.
 4253 So. Morgan St., Chicago, Ill.
 Telephone Boulevard 4250

Ar lenkų katalikais galima pasitikėti?

Prieš keletą dienų mes nurodėme, kaip klysta tie, kurie pasitiki, kad lenkų socialistai teisingai atsiņs sulyg Lietuvos.

Dabar mums prisauna pakalbėti ir apie tai, ar lietuviai gali pasitikėti Lenkijos "katalikais." Mus prie to verčia pastaba, aną dien tilpusi "Drauge" ir kurioje tasai mūsų kaimynas išreiškia nuomonę, kad "ne visi lenkai yra šovinizistai, kaip mes esame pripratę juos matyti."

Jis rašo:

"Daugiau sveikos minties ir pažinrų turi lenkai katalikai už lenkus liberalus ir socialistus. Su lenkais katalikais (žinoma, ne su visais) galima rimčiau pasikalbėti ir pasitarti mūsų ir jų reikalais. Jie yra sukalbami."

Kad ne visi lenkai iki vieno yra šovinizistai—tame nereik jokio ginčo.—Žinoma, kad visur gali būti, ir yra, vienučių, kurios padaro išėminą iš abelos taisyklės. Tokių vienučių gali atsirasti ir pas lenkus. Bet kad saityti, jog lenkų katalikai, kaip partija, ar sriovė, "yra sukalbami" Lietuvos klausime, reik turėti pusėtinai gerų prirodymų.

Kuomi gi mūsų kaimynas paremia tokią abėliną savo išvadai apie menamus gerus lenkų katalikų norus? Jis remia tai lenkų laikraščio *Dziennik Chicagoski* atsiliepimu kaslink istoriško Moraczewski'o užreikimo, jog "Lietuva yra mūsų."

Dziennik Chicagoski, lenkų katalikų laikraštis, Moraczewski toki išsireikimą, pasmerkia ir, anot "Draugo," užreiskia, kad esą "Visa lenkų tauta sako lietuviams: nenorime apribuoti jums laisvės; gi tas ponas sako, kad Lietuva "priguli Lenkijai."

Jeigu esą teisybė, ką Moraczewski yra pasakęs apie Danzigio internacionalizaciją ir Lietuvos pavergimą, tai už, toki išsitirimą, anot *Dzienniko*, "tasai ponas turi būti patrauktas teisman, kaipo šalies išdavikas."

Iš to "Draugas" išveda, kad minėto *Dzienniko* "siuo kartu tie norai pasirodo prakilnus." Ir mes noriai su tuo sutiktume ir butume pasiryzę duoti jam "kreditą," jeigu mus abejonėn nevestų jo išsireikimas, kad "Visa lenkų tauta sako lietuviams: nenorime apribuoti jums laisvės." Mes žinome ir "Draugas" žino, kad tokios "cnatos" primetimas "visai lenkų tautai" yra neteisybė — yra falšas ir melas per akis. Jeigu mes apie tai žinome, tai ir *Dziennik Chicagoski* apie tai žino neblogiau už mus — jis žino, kad ne tik ne "visa tauta," bet nei jos didžiama, nei jokia žymėnė jos mažuma to nesako. Ir jeigu jis, apie tai žinodamas, remia savo nuomonę aiškiai žinoma neteisybė, tai atsargiam žmogui vertėtų mažiausiai paabejoti apie jo širdingumą, — ypač, kad ir pats "Draugas" pažymi, kad "kitados *Dziennik Chicagoski* netaip rašė," kaip siuo sykiu.

Net ir priėmus už gryną pinigą *Dziennik* žodžius, dar nėra užtekino pamato padarymti bendros išvados, buk 1 lenkų katalikai butų lietuviams prielankesni už kitas lenkų partijas, kaip "Draugas" mėgina tame nus itikinti.

Lenkai, — ar jie butų katalikai, ar liberalai, ar socialistai — yra, abelnai pačius, visi vieno "juodo pono" verti, kiek tas apeina

Lietuvą. Maža to. Nežiūrint *Dzienniko* viršminėto užreikimo, mes esame įsitikinę, kad taip vadinamieji "katalikai" yra aršesni už kitas lenkų partijas.

Iš ko mes tai išvedame? Prirodymų tam galima duoti kelis maissus. Pirmiausiai, yra neuzginčijamas faktas, kad didžiausia lenkinimo jėga Lietuvoje buvo varoma per bažnyčią, — o juk, berods, bažnyčią "runino" ne tik geri lenkų katalikai, bet patis atsakomieji katalikų vadai per tukstancius savo kunigijos Lietuvoje. Kun. Propulioanio knyga apie lenkų katalikų apaštalaviną butų tam geru apskundimo aktu, jeigu mes patis iš savo ločny pritrinimo to nežinotume.

Bet tas buvo senai? Gerai. Muštinės ir kraujo pralijimas bažnyčiose, lietuvių kunigų gujimas iš parapijų yra tik vakarykščiai atsitikimai Lietuvoje, — ir juos, tikime, ne liberalai ir ne socialistai sutaisydavo Lietuvos bažnyčiose.

Bet tai buvo prieš karę, gal akyvaizdoje šiadieninių kariškų atsitikimų lenkų "katalikai" atsimaine ir apreiskė "tikrus" ir "prakilnus" norus? Taip. Nesenai skaitėme pranešimus, kad Vilniaus lenkai paskutines eiles tautiškai-bažnytinio lenkų hymno "Boże, coś Polskę" pakeitė žodžiais, idant Dievas jiems sugrąžintų Varšavą ir Vilnių. Ta permaina, anot lenkiškų laikraščių pasidarė labai papuliarė ne tik Vilniuj, bet ir Varšavoj ir toks permainys tas hymnas giedamas ne tik gatvėse, bet ir bažnyčiose.

Varšavos antvyskupio ir Lenkijos vyskupų šaukimas lenkų politiškai-bažnytinin suvažiavimui Seinų vyskupo Karoso ir-gi ne-liudytų lenkų katalikų naudo. Šimtus panašių pavyzdžių galima butų privesti. Bet ar ir viršminėtų neužteks, idant įsitikinus, kad lenkų katalikai nėra tokiais, kokiais juos "Draugas" norėtų lietuviams parodyti?

Ne polemikos tikslais mes tai rašome. Rašome tam, kad apsaugoti lietuvius nuo užsinuodijimo ta mintimi, buk lenkų viena, ar kita partija yra geresnė, "sukalbama," ar tikrai trokštanti Lietuvai laisvės. Kaip socialistas neturi teisės teisinti savo politiškų bičiulių lenkų, taip ir katalikas neturi teisės žiūrėti į šitą klausimą per savo partijinius akinius ir piršti lietuviams linkui savo bičiulių lenkų katalikų užuojautą, kurios jie nėra visai verti.

Lietuviai turi ant savo rankų milžinišką darbą, už kurį imasi ir baisią atsakomybę prieš ateinančias gentkates, ir partijinės simpatijos todėl čia privalo eiti šalin. Ir tokia nuomonė nėra šovinizmas, nes lietuvių yra užpultųjų, besiginančių nuo skriaudės vietoje. Gintis jie tad privalo iki paskutinės energijos unciai, pamiršus apie savo partijines simpatijas.

Taika — bet su kuo?

Jeigu kas manė, kad galutina taika ir ramybė greitai įvyks, tai toks optimistas gali dikčiai apsilviti.

Sumušus priešą, taika paprastai nėra sunku padaryti. Bet šiame atsitikime, taika, su Vokietija nebus taip lengvą padaryti, kaip tas išpradžių išrodė. Priežastis tam yra ta, kad lyg pradeda rodytis, jog tos taikos tuo tarpu nėra su kuo daryti.

Vieną sykį žinios praneša, kad socialistiškai Eberto valdžia Vokietijoje tapo nuversia. Jo vietą, po nemažo kraujo praliejimo, užėmė nepriugulmingi socialistai, kurie yra taip sakant pusiau bolševikai. Bolševikų gi vadas Liebnkecht veikia, idant nuveiktus ir šitą valdžią ir įtaisyti savo tikrai bolševikišką valdžią. Vakar vienas, šiadien kitas, rytoj trečias, o kas poryt bus — to ir pranašas nežino.

Vokietijos, kaip višpatijos, su kuria galima butų daryti taikos sutartis, nėra, kaip nėra ir Rusijos. Jų vietoj yra betvarkė masė žietinių valdžių-valdėlių, kurių "viešpatavimas" apima vieną-kitą miestą, arba distriktą. Daryti taiką, vadinasi, nėra su kuo, nes nėra kas tą taiką pildyti. Bolševikai net sako kaip syk priešingai, kad jie taikos nenori. Jie sako, kad kaip sykis atėjo geriausia proga pradėti tikrą karę ir vesti ją patol, pakol "proletariatas" paims į savo rankas viso pasaulio valdžias, nuversdamas ne tik "buržuazines," bet ir "pieninių" socialistų valdžias.

Išrodo, kad senas pasaulis, sykį pradėjęs kvaisti 1914 metais, dar negreit iš to pakvaisino išsipagirios. Taikos konferencija, kuri žadėjo prasidėti pereinčio mėnesio pabaigoj, dabar vėl šioj savaitėj, galės buti ir vėl atidėta tolimesniai laikui, buk Vokietijoje nusistatys tokia, ar kitokia valdžia.

Taikos Konferencijon besirenkančiams delegatams gal dar prisėję pasidėti ir pasižiūrėti į Vokietijos revoliucijos "moving picture show." Jeigu gi jisai greit neužsibaigs, tai vieton taikos sutarties darymo, talkininkams gal prisieis užimti Vokietiją iki tam laikui, kol ji nurims ir susitvarkys.

Lietuvos Pirmos Valdžios Atsiėaukimas

Lapkričio 11 dieną, tą patį dieną, kaip Vokietijje pripažino esanti sumušta ir pasirašė po mūsų pertrauka, — tą pačią dieną Pirmoji Lietuvos Tuomlaikinė Valdžia paėmė visos Lietuvos tvarkymą į savo rankas. Sudarius pirmą Lietuvos ministerių kabinetą po vadovyte prof. A. Valdemaro, Valstybės Taryba podraug su minėtu kebinetu išleido sekantį atsiėaukimą į visus Lietuvos žmones:

LIETUVOS PILIEČIAI!

Didėji karė, kuri per ketverius metus žudė Lietuvą, įaigiasi. Jam baigianties turi aukristi pančiai, metų metų varžę Lietuvos kraštą. Kovai dar ne galas, bet jau teka mums laisvės saulė.

Iki paskutinės valandos nebuvo leidžiama Lietuvos Valstybės Tarybai su savo krašto žmonėmis susisiekti ir šalį tvarkyti. Kiekvienas jos žingsnis buvo trukdomas. Ištiesi metai Valstybės Tarybai nevalia buvo pasakyti liuso žodžio savo žmonėms.

Dabar tos kliūtis pradeda nykti. Senosios vokiečių vyresnybės nebėra ir tiktai šiadien galima imtis statyti laisvos Lietuvos gyvenimą. Jau atėjo darbo valanda ir Valstybės Taryba tikisi, kad jus visi — Lietuvai vyrai ir moteris — mokate ne tik dėl laisvės kovoti, bet ir iškovotąją laisvę stipriai laikyti.

Nuo šios dienos mes patis imsimė Lietuvą valdyti. Valstybės Taryba rupinsis lygiai visais Lietuvos piliečiais, nespikdama nei kalbos, nei tikybos, nei lyties. Dabar ji jau kuria savąją valdžią, kuri sudarys valstybės įstaigas ir sutvarkys krašto savivaldybę. Darbo tik pradžia; dar veik visa valdžią vokiečių rankose; daug dar laukia mus rūpesnių.

Pirmieji Rūpesniai.

Imdamies darbo pasisakome, kokie yra mūsų pirmieji rūpesniai:

1. Per ketverius metus spaudė mus didžiausi karės vargai. Neteikdavom pieno savo kūdikiams. Stikdavome duonos, svetimus besėdami. Lietuvos Vyriausybė rupinsis, kad nei vienas grudas, nei vienas kiaušinis be jos žinios nebutų imamas iš krašto.

2. Ketverių metų karė sudarė mūsų ukius. Mušiai, eję Lietuvos žemėje, pelenais pavertė mūsų trobesius. Karės nuostoliai turės buti Lietuvai atlyginti. Vyriausybė tuojau imsis daryti visų tų nuostolių sąrašus.

3. Lietuvos Vyriausybė rupinsis, kad tuoj butų paleisti ir galėtų grįžti visi karės belaisviai ir visi iš Lietuvos ištrintieji del politikos nusidėjimų karės metu.

4. Lietuvos Valstybės Taryba ir josios sudarytoji Lietuvos Vyriausybė imasi kraštą valdyti tik laikinai. Ji nori tik apsaugoti Lietuvą nuo suiručio ir privesti šalį ligi visų žmonių renkamo Steigiamojo Lietuvos Seimo. Valdžios tikslas greičiausia suaukoti Steigiamąjį Seimą visuotiniu, lygiu, slaptu ir tiesotu balsavimu. Jisai galutinai nutars, kaip turi mūsų kraštas valdytis. Jisai nustatys santikius Lietuvos su kaimynais. Jisai įstatys ir nuolatinę Lietuvos Valdžią.

5. —emės valdyme iki šiol buvo Lietuvoje daug neteisy-

bės. Greta didžiausių žemės plotų savininkų skurdo šimtai bežemių ir mažžemių, norinčių ir sugebėjusių savo, ne svetimą žemę dirbti. Laisvoj Lietuvoj taip buti neprivalo. Mūsų Steigiamasai Seimas turės pasiūpinti, kad Lietuvoj žemdirbiai, kurie nori ir sugebia žemę dirbti, gautų jos pakankamai. Jo bus darbas, kad neberekty Lietuvos žmonėms iš savo krašto gabenis ir jieškoti duonos svetur. Lietuvos Vyriausybė paruos visa, kas reikalinga Steigiamajam Seimui žemės reformai padaryti.

6. Lietuvos Vyriausybė rupinsis, kad miesto ir sodžiaus darbininkai turėtų darbo ir uždarbio ir kad jie butų saugojami nuo išnuadojimo.

Reik Atremti Priešus.

Einant į darbą, daug mums reikia patvaros ir stiprybės, nes turime daugelį priešių, ir reik gintis vieniems, nelaukiant iš niekur talkininkų. Yra žmonių, tykojančių užgrobti Lietuvos žemę, išplėsti Lietuvai jos širdį — Vilnių. Jie ginklu ruošiasi mus užpulti. Yra žmonių, kurie dangstydamies gražiais demokratizmo vardais ir žodžiais, nori suardyti mūsų pačių tarpe vienybę.

Norėdama atsiremti prieš visus mūsų priešus, Valstybės Taryba drauge su josios paskirtaisiais ministeriais praneša jums, kas reikia tuojau daryti.

Negaišdami nei dienos, kiekvienoje parapijoje susirinkite visi vyresnieji, be kalbos ir tikybos skirtumo, ir išrinkite Parapijos Komitetą iš penkių arba septynių žmonių. Išrinktasai Komitetas turi tuojau paimti į savo rankas tvarkyti aplinkinės gyvenimą. Tasai Komitetas tuojau turi pasikviesti stiprius istikimus vyrus ir sudaryti miliciją iš jų. Milicijos darbas yra saugoti ramius žmones nuo visokių grobikų ir užpuolikų ir palaikyti viešąją tvarką.

Komitetai tegu susizino su kaimyninių parapijų komitetais ir bendrai teiktėgia Apskričių (Kreizų) Komitetus. Šitieji teuzneza nuolatinius ryšius su Lietuvos Vyriausybe.

Valstybės Taryba drauge su savo ministeriais rupinsis, kad niekas nekliudytų jūsų išrinktiems Parapijų ir Apskričių Komitetams darbo dirbti. Jinai rupinsis taip pat, kad jūsų sudarytajai milicijai butų pristatyta ginklų.

Rinkdami Komitetus ir steigdami miliciją, klausykites, jei bus reikalo, ir tarkites su vienintele visos Lietuvos atstovybe — Valstybės Taryba ir padėtąja josios Vyriausybe. Ji siuntinės savo įgalotinius, kurie aiskins ir patars kaip tai geriau padaryti.

Jaunime, į Miliciją!

Vyriausis dabar darbas, didžiausioji Lietuvos piliečių pareiga — palaikyti krašte vienybę, ramybę ir tvarką. Tegu eina Lietuvos jaunimas, kurio krutinėje plaka narsilietuvio širdis, į milicijos eiles, tesimoko ginklų vartoti, bet tevartoja ji tik šventu reikalu mūsų tėvynę ginti.

Žinokite vis Lietuvos piliečiai, kad Valstybės Taryba remsis jūsų išrinktaisiais Parapijų ir Apskričių Komitetais ir drauge su jumis ves

Lietuvą į laisvę, laimę ir gerovę.

Netrukus, dar šiais metais, tam tikru įstatymu Valstybės Taryba pasikvies jūsų išrinktuosius atstovus į Vilnių bendrajai su Valstybės Taryba Konferencijai. Šioji Konferencija turės papildyti Valstybės Tarybos sudėtį.

Bukite pasirengę. Valstybės tarybai pašaukus, eiti ten, kur reikės, mūsų brangios tėvų žemės — Lietuvos ginti!

Valstybės Tarybos Prezidentas A. Smetonas.

Mušių Laukuose, Karę Užbaigus.

Lietuvio Aficiero Įspudžiai.

Rašo Leit. Dr. S. Biežis.

(Iš laiško rašyto "Lietuvos" redaktoriui).

Toul. Francusija, gruodžio 14 d. Netrukus po to, kaip mūsų pertraukimas įvyko, mano darbas Evakuacijos Ligonbuty, kuriame aš tuomet dirbau, beveik visai pasibaigė, todėl kad mes nieko kito nedarėme, kaip tik operacijas su žaisimais. Taigi aš išsyk pasijutau, taip sakant, beveik visai "be džiažo," bet tulą laiką turėjau čia pabuti pakol nelikau, prijungtas prie savo senos organizacijos.

Per tą vienok laiką nedykavau, nes keliavau po mušių laukus, aplankydamas garsųjį Verduną, Meuse upę, Argonne miškus, St. Mihiel'o frontą ir kitas pagarsėjusias mušias vietas; ir mačiau, aš jų, kaip manau, užtektinai. Aš manau, kad šis-tas iš visa to, ką mačiau, bus žingeidu ir Talmistai, todėl aš pamėginsiu šitą papasakoti.

Kaip Jie Apvaikščiojo Karės Užbaigimą.

Lapkričio 11 diena buvo senaciūnė ir didelio sujudimo diena ne tik mums, bet ir visam pasauliui. Nekuriuose laikuose, kuriuos aš gavau iš savo senos Chicagos, man pasakė ta, kaip jūs tenai pasitikote žinias apie karės užbaigimą ir kaip jūs apvaikščiojote šitą atsitikimą.

Mes taipgi tą apvaikščiojimą atlikome sulyg geriausios savo išgalės, kiek tai buvo galima ant mušio lauko prie tokių aplinkybių.

Lapkričio 10 d., —kas išpuolė nedėdieny, — aš dirbau visą dieną ir visą naktį ligonbuty. Apie 10 val. vakare į mūsų kambarį, kur darėme operacijas, atėjo gandas, kad mušių pertraukos sutartis tapo padaryta tą patį vakarą ir kad šaudymas pasiliauti 6 val. išryto ant rytojaus. Žinoma, ta žinia turėjo buti neva oficialė, todėl teisinga. Mes jau turėjome šoki-toki nusimanyimą, kad prie to netrukus prieis ir buvome besirengę todėl tokią žinią pasitikti. Bet koks buvo mūsų nusistebėjimas ant rytojaus apie 7 val. išryto, kuomet išgirdome kanuoles baubiant kaip paprastai, jeigu dar negarsiau, negu kitados. To mums užteko, idant persitikrinti, kad dar nebuvo po karę.

Bepusryčiaujant mums, tapo įskabintas pranešimas, kad šaudymas privalo pasiliauti 11 val. išryto. Po paliepinu pasirašyta Maršalo Foch. Apie šito pranešimo teisingumą jau niekas neabejojo.

Aš buvau bemanas laukti tos valandos ir pasižiūrėti, kas atsitiks ir kaip tas išrodys,

Valstybės Tarybos Viceprezidentai: Dr. J. Saulys, Kun. J. Staugaitis.

Ministerių Tarybos Pirminkas ir Užsienių reikalų ministras prof. A. Valdemaras. Finansų, prekybos ir pramonės ministras M. J. Vidaus reikalų ministras V. Stašinskis.

Teisingumo ministras P. Leonas.

Žemės ūkio ir valstybės turtų ministras J. Tubelis.

Svietimo ministerijos J. Čėsas. Vilnius, 1918 m. lapkr. 11 d.

bet kuomet žmogus beveik diena iš dienos dirbai 18 valandų paeiliui operacijos salėje, tai sunku buvo išsilaikyti ant kojų. Akys pačios savimi merkėsi, o kojos po manim dribo. Karės pabaiga, žinoma, priekus dalykas, bet tuo laiku jaučiausi, kad lova yra puikiausias dalykas, kokio tik troškau toj valandoj. Ir kai tik jos pasiekiau, tai gali tikėti, kad neėmė daug laiko: kaip negyvas užmigau, pasitikėdamas vienok, kad prieš 11-tą valandą butinai pabūsiu, nes ar šiaip ar taip pusiau pirmą po piet vėl turėjau stoti darban.

Pramiegojo Karės Užbaigimą.

Aną nelaimės, prabudau jau 11 v. 45 m., pasivėlindamas tokiu būdu čielais trimis valandoms bertainimis.

Kokia buvo, kokia buvo permaina!... Nei vieno kanuolės balso... Po nuolatinio griausmo, nesiliaujančio nei dienos, nei naktimis—kokia dabar permaina! Navatna, nepaprasta,—nei tikėti nesinori. Tiktai kareivių šauksmai, į varpo gaudimas netolimam bažnytkiemy.

To užteko, idant suprasti, kame dalykas. Karė pasibaigė. Ir pasibaigė pilnu mūsų laimėjimu. Kiekvienas linksmas ir laimingas, kaip vaikas. Liudnų, ar nuilsusių, kurių pirmiaus ta daug matydavosi aplink, dar nebuvo nei vieno.

Nors mūsų darbas ligonbuty dar tebesitęsė kiek laiko, bet darbas jau nebuvo taip skubus, nes naujų sužeistųjų neplaukė nuo fronto ir tą patį vakarą mes nutarėm pasidaryti sau savo ločną "balių," idant tinkamai toki atsitikimą paminėti. Ir tikrai mes tai atlikome geriausiai, kaip tik tokiose aplinkybėse galima buvo.

Tarp Verduno Griuvėsių.

Tuojaus antrytojaus po piet ketetas mūsų daktarų ir 3 ar 4 nursės pasileidome, idant pamatyti Verduną,—tą garsią vietą, kurią vokiečiai sykis-po-sykyio, atkartotinai mėgino paimti ir kiekvieną sykį "nagus nudegė."

Pasiekti Verduno mums ėmė tik apie pusę val. laiko. Ir ką pats manė, tenai pamatėme? Kad gražus ir turtingas miestas dabar pavirto į vieną kruvą griuvėsių. Ištikro, aš niek negalėjau pamatyti nei vie namo, nepajudinto kanuo bombardavimu; kity gi nei nei nepažintum, kad ten k nors butų buvęs namas.

(Toliaus bus Rytoj)

PASISKAITYKITE!

Mūsų Išeiviams.

Jūs einat? Kur? į kokią šalį?
Kas varo jus iš Lietuvos,
Kad sustabdyti nieks negali;
Kur bėgat jus, kaip be galvos?

Jūs šaukiat: mus nelaimė varo,
Čia slėgia mus vargų našta,
Mūsų niekad čia nematom gera,
Nors žiba prakaitu kakta...

Sustokit! Jūsų čia tėvynė;
Štai juodojo aplink miškai,
Žaliuoja pievos ir laukai—
Čia jūsų viskas, jūs gimtinė.

O, jūs kur vilkite sėrmėgą!
Ar jums negaila tų kapų,
Kuriose mūsų prabėgiai miega,
Nuveikę priešų daug piktų?

Po kojom jūsų dulkės bočių,
Krauju aplietie tie laukai,
Su priešais mūsų šėmė tėvai,
Nuo jų čia žuvo daug kryžiuočių.

Tamsos galybė paskutinė
Jau žūva su vargais tamsos...
Jei jus pabėgsit — žus tėvynė,
Sustokite vardan tautos!

J. Mikuckis.

00—00

E. DE AMICI

Vertė M. GRIGONIS

ŠIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

(Tąsa)

Votini paklausė, ar geri jie muzikantai?

— Jie labai mėgsta muziką,—atsakė mokytojas,—tai jų gyvenimo džiaugsmas. Akli vaikai, pirmą kartą atvažiuojantys Institutą, išsitas valandas stovi ir klausosi muzikos. Jie muzikos mokiniams lengvai ir noriai. Jei mokytojas kuriam nors pasako, kad jis griežti negabus, kudiškis labai nuliūsta, bet rupeštingai toliau lavinasi. O, jei jūs užgirstumėte ten muziką, jei pamatytumėte jų veidus laike griežimo: galva augstyn pakelta, ant lūpų šypsojimasis, veidai dega; jie dreba, jie beveik ekstaze, girdėdami tą harmoniją, kurią jie amžinoj tamsumoj skleidžia: jūs matote, kad muzika—tai dieviškas nuraminimas, jiems iš dangaus atsiųstas. Ir kaip džiaugiasi tasai, kuriam mokytojas pasako: "Tu busi artistas!"

"Jiem pirmasai muzikoje mokiny—tai, nelyginant, karalius: jie jį gerbia ir myli. Susiginciję eina pas jį; jei du susipyksta, jis juodu sutauko. Mažutėliai, kuriuos jis muzikos mokina, laiko jį per tėvą. Eidami gultų, jie jam labos nakties linkėja. Ir nuolat jie kalbasi apie muziką. Jau atsigule, vėlai vakarą, pavargę nuo mokslo ir darbo, apsnūdę, jie vis dar pakūsdomis teiraujasi apie operas, apie orkestrus, chorų, muzikos instrumentus. Uždrausti skaityti arba griežti jiems taip sunki bausmė, kad niekam širdis neleidžia jos taikinti. Muzika jų širdžiai yra tai, kas mūsų akims gyvena."

Derossi paklausė, ar galima esą nueiti Institutą jų pasižiūrėti.

Galima,—atsakė mokytojas;—bet jūs, vaikai, dar neprivalote ten eiti. Nueikite ten vėliau, kada jau galėsite pilnai atjausti jų nelaimę. Tai labai liudnas reginys. Jūs pamatysite ten vaikų, ir prie lango sėdinčių, kurie kvėpuoja tyru oru; jų veidai neįjūda, regis, jie žiūri į žalią lygumą ir į mėlynus kalnus, kuriuos jūs matote... o jie nemato ir niekad nematys žemės gražumų. Ir jūsų širdis suspaudžia, tarytum, jūs patį tą valandėlę apakote.

"Akli gimę, kurie nieko nėra matę, nesigaili, nes jie nieko negali įsivaizdinti. Bet yra vaikų, kurie neseniai apako, kurie dar viską atmena, puikiausiai supranta tai, ko nustojo; jie labai kankinasi, kad kiekviena akies jų vaidentuvėje dūdo jiems brangius ir meilūs paveikslus, jausdami, kad artimi žmonės jų atmintyje lyg miršta."

"Kartą vienas berniukas man tarė: Aš norėčiau, kad praregėčiau nors valandėlę ir kad dar kartą galėčiau pamatyti veidą mano motinos, kurio aš nebeatmenu!

"Ir kada motinos juos lanko, jie apčiuopinėja jų veidus, norėdami žinoti, kokie jie; jie lyg netiki, kad negali matyti, ir daug, daug kartų ją šaukia: "mama! mama," tarytum, melddami, kad pavelytų jį pasižiūrėti.

"Net kietasirdžiai išeina iš ten, turėdami pilnas akis asarų. Ir pats, tarytum, nebetiki, kad gali matyti dangų, žmones, namus. O! aš įsitikinęs, kad jūs, išeidami iš ten, norėtumėt paaukuoti jiems nors dalelę jūsų regėjimo, idant suteiktus nors menkute švieselę tiems nelaimingiems vaikams, kuriems saulė neturi šviesos, o tikra motina neturi veido!"

(Toliaus bus)

VAISTAS NUO NUSIDEGIMO.

Paimk svarą karčiosios (epsom) druskos ir ištarpink kvortoje vandens. Nusiplikinus, suvilgyk skudurą ir dėk ant nudegintos vietos, suvilgiant išnaudo kas 15 minučių. Greitai numalšina skausmą ir neduoda puslių užtraukti. Tai yra gerai išbandytas vaistas.

—00—

SKDSTŲ KLIJŲ PADARYMAS.

Sugrask 1 unciją sausų klijų ir supilk į 3 uncijas acetiškiosios rūgšties (acetic acid), kuri ištarpins klįjus be karščio.

Taipgi gerus klįjus galima padaryti šitaip: paimk baltų klijų 2 uncijas, gero uksuso 4 uncijas. Supilk į bonką plačiu kaklu, įstatyk į šaltą vandenį ir povaliai užvirink; virk kol klįjai išsileis; paskui pridėk alkoholio 1 unciją, užkimšk ir gali vartoti.

—00—

SKYSTŲ KLIJŲ PADARYMAS.

Seliako šakų (gum shellac) ir kolonijos (rosin) po 2 uncijas; alkoholio pusė kvortos; sumaišyk ir tegul pastovi 24 valandas; arba kol ištirps, papurtant retkarčiais; paskui pridėk tarputyno spirito 1½ kvortos; virto sėmenų aliejaus 2 kvortas; raudono analino (red analine) 15 grnų; citronellos aliejaus (oil of citronella) ½ uncijos. Sukratyk gerai pirma vartojimo. tepk su vilnoniu. Čia yra paduota didelė apštis, kadangi ji yra daroma ir pardavinėjama plačiai. Analinas yra tik nudažymui, o citronellė kvapui.

—00—

ŽMOGAUS ILGAAMŽYBĖ.

Petras Čartan, vengras kaimietis, yra užrašytas gimusiu 1539 m., mirusiu gi 1724 m.; išgyveno 185 m.

Tomas Parr, Šropširo vietėnas, sako gyvenęs 169 metus. Šių metų jis buvo pakviestas Karolio I ruman ir, ten apsigalvęs per daug, pasimirė nuo vidurių nevirinimo. Harvey, kuris jį pjaustė, pasakė, kad jei ne tas atsitikimas, tai jis būtų gyvenęs dar ilgus metus.

M. Chevreul, gimė 31 d. rugpjūčio 1786 metuose, mirė balandžio 10 d. 1889 m. po trumpai ligai.

WHO ARE THE LITHUANIANS.

Pilną atsakymą ant to klausimo duoda veikalėlis Juozo J. Hertmanavičiaus, tilpės lapkritiniam numerij žurnalėlio: "The Fraternal Age."

Išplatinimas to veikalio amerikony tarpe yra šventa priėmė lietuvų visuomenės, Amerikiečiai šelpia belgus, francuzus ir lenkus jų nelaimėje, nes juos pažinojo. Lietuviams neteko nei "trupinių nuo stalo" jų badų dienose, nes lietuvius nieks nepažįsta.

Pagarsinimui lietuvų vardo amerikony tarpe yra pašvestas visas numeris "The Fraternal Age."

Nusipirkite po kelias knygetes kožnas ir padalinkite amerikonomams.

"The Fraternal Age" kainuoja ant vietos 10c. Per krasą 15c.

Parsiduoda "Lietuvos" ofise 3253 S. Morgan St. Chicago

Lietuviai išreiškia užuojautą Rooseveltui našlei.

Pildomasai Tarybų Komitetas Washingtono išsiuntė Amerikos Lietuvių pasigailėjimą iš priežasties pulk. Roosevelto mirties ir išreiškė Pulkininko našlei užuojautą jos nuliūdime, pasiūnciant jai, 8 d. sausio, sekančio turinio telegramą:

TELEGRAMA

Mrs. Theo. Roosevelt, Oyster Bay, L. I., N. Y.

The Lithuanian National Council expresses its deepest cordial condolence at the demise of your beloved consort; the Lithuanians are sorrowing together with other citizens and keenly feel the loss of a friend and staunch supporter of Lithuania's independence. It was Mr. Roosevelt who in his writings and speeches encouraged the smaller oppressed peoples, inspired hope and endurance in the fight for liberty and, as he said in his last kind letter of Dec. 31, 1918, to our Council he himself "has done and was doing all in his power for the Lithuanians." Please receive our deepest respect and sympathy.

T. Narushevich, Chairman, Executive Committee of the

LITHUANIAN NATIONAL COUNCIL.

Lietuvių kalbon išvertus, ji skamba sekančiai:

Poniai Theo. Roosevelt, Oyster Bay, L. I., N. Y.

Lietuvių Tautinė Taryba išreiškia jums savo giliausią širdingą užuojautą iš priežasties mirties jūsų mylimojo vyro; Lietuviai, sykiu su kitais pilieciais, liudi ir giliai atjaucia nuostolį draugo ir energingą remėją Lietuvos nepriegulmybės. P. as Rooseveltas buvo vyras, kuris savo rašiniuose ir prakalbose padrausindavo mažesnes pavergtas tautas, įkvėpdavo viltį ir išlaikymą kovojo už laisvę ir, kaip jis pats savo paskutiniame maloniam laiške, rašytame Gruodžio 31, 1918 metų mūsų Tarybai, išsireiškė, "padarė ir darė viską savo galėje Lietuvį naudai." Meldžiame priimti mūsų giliausią pagarbą ir užuojautą.

T. Narushevichius Pirmsėdis Pildomojo Lietuvių Tarybų Komiteto.

Italija Francuzijos kareivio grįžtančio į savo namus-pabudavota Paryžiuje netoli Grand Palais pašvesta narsiam kareiviui Francuzijos.

Lietuviai iš Vokietijos pateko Talkininkams.

Ten susitiko su Amerikos Lietuviais.

Buti Rusijoje, kariauti prieš Vokiečius, patekti nelaisvėn, dirbti prie Vakarinio fronto ir pagalios patekti Amerikoms Francuzijoje—toks buvo likimas ne vieno lietuvio, dalyvavusio šioj karej.

Apie tai rašo Juozas Pilius, lietuvis, tarnaujantis Dėdės Samo kariumenėj, savo laiške, rašytame p. Stasiui Bulotai iš Silver Creek, Pa.

J. Pilius yra iš New Philadelphia, Pa. ir p. S. Bulota štai ką šiame reikale rašo:

"Gal galėtumėt čia prisijungti tris paveikslėlius įdėti laikraštį [ant nelaimės, negalima, nes jie nėra užtektinai aiškūs klies padarymui. Red]. Situos paveikslėlius prisijungti Juozas Pilius iš New Philadelphia, dabar tarnaujantis Dėdei Samui Francuzijoje. P. as Pilius savo laiške prašė padėti paveikslus laikraštį todėl, kad ten esanti lietuviai, kurių čia paveikslas yra pridėdamas, buvo Vokietijos belaisvėn paimti ir jie dabar pateko į talkininkų rankas, kareivi pasibaigus. Kaip J. Pilius savo laiške aiškina, vokiečių kariumenė, pasitraukdama, paliko didelius burius belaisvių, dirbusių užpakalyj mūsų linijų.

"Juozas Pilius yra gimęs ir augęs Amerikoje, bet jis myli savo vientaučius ir belaisvių buriuose pradėjo jieskoti lietuvių—ir rado. Radęs, susipažino ir gavo nutraukti ketletą paveikslų su tais belaisviais, tarpe kurių yra ir šie lietuviai:

1) Jonas Adomaitis (atve-so nepadavė).

2) Antanas Varnas, iš Raguvo sodž., Vilkmėrgės pav., Kauno gub.

3) Ant. Dumblauskas, Morosų sodž., Kalvarijos pav., Suvalkų gub.

Minėti lietuviai turi Amerikoje savo brolių ir giminių, nuo kurių nori gauti pinigiską pašėpą, arba nors laiskų. Jeigu giminės šių vyrų norėtų kreiptis pas juos, tai lai kreipiasi per p. Pilių sekančiu adresu:

Pvt. Joseph A. Pillus, 1st Prov. Military Police, Co. A. P. O. 918 A. E. F.

NOSIES LIGAS IŠGYDAU

Be Skausmo Be Riziko

Ar greitai gauni sal-
tį? Ar užgula nosi? Ar
sėlės teka į gerkle?
Ar kietai klekiasal susi-
formuoja nosėje? Ar no-
sis varva? Daug nosies
ligų, kaip tai: užguli-
mas, katariskas varvė-
jimas, išdžiūvimas no-
sėje ir daug panašių ligų išgydau iš-
karto savo speciališka metoda be
skausmo. Aš turiu savo ofisą ant
State St., per 20 metų Pulluan-
cijos ausys, užimas ausys ir kurtu-
mas ausų gydyma. Uždegimas li-
zuvelių (arikių) išgydau be plaus-
tymo. Pasitarkite us manim šiandie,
kamos pigios

DR. FRANKLIN O. CARTER
120 So. State St.
ant 2-ry lubų Nuo 9 iki 7
Neželionomis nuo 10 iki 12

Dr. M. T. Strikol M.D.
LIETUVIS
Gydytojas ir Chirurgas
1757 W. 47th St.
Office Phase Boulevard 180
Office Valen: 11 ryto iki 3 po piet. 7 iki 9 vakar
Medicinis nuo 10 ryto iki 2 po piet.
Res: 1007 Oakley Blvd
Phase Valley 429

Mildos Teatras
3138-42 S. Halsted St.
Prasideda 7 valandą kas vakaras.
Subatomi ir nedėlionai 2 val. po piet.
Žemai 15c
Viršui 10c
Čia prirokojama ir karis mokestj

ISSIMOKYK DRAPANŲ KIRPIMO AMATĄ.

Mes mokiname šį puikų gerai apmokantį
amatą į trumpą laiką.
Klipimai yra labai reikalingi.
Vietos nepriegulmybės laukia.
Atsik diena ir vakaras.
Master Cutting School
J. F. Kanioka
118 N. LaSalle St.
Prieš City Hall

Pajiekaui savo brolio Jeronimo
Paulaičio ir pažįstamų, Vinco ir
Juozo Barčių. Visi iš Jurbarko.
Pirmiau jie visi gyveno Chica-
goje, mažu kas žinote apie juos
ar jie patį tegu atsišaukia, tu-
rin svarbų reikalą pas juos.

Petronėlė Paulaičiukė
2300 W. 23rd Street
Granite City, Ill.

ATYDAI BRIDGEPORTIEČIŲ

Kam reikalinga, išranduosiu
barne dėl automobilų ar troko.
Galima patalpinti trys automobi-
liai. Barne murinė, ant dviejų lu-
bų, cimentinės grindys, elektros
šviesa. Atsišaukite:
3427 Lowe Ave., Chicago, Ill.

VYRAI, KURIE KALBATE LIETUVISKAI.

Padarykite savo liuosą laiką
brangiu. Mes turime suorganiza-
vę Lietuvių Skyrių ir reikalauja-
me keliato energingų, ir ištikimų
vyrų, kurie turi keliatos valandų
liuso laiko per visus metus,
geras pinigas ir puikūs pakilimas.
Atsišaukite nuo 10 iki 1 bile die-
nų ių savaitę arba seredos va-
kare nuo 6 iki 8 arba telefonuo-
kite man Randolph 7400.

ADAM MARKUNAS
Lietuvių skyrius, kambarys 847,
First National Bank
68 W. Monroe St. Chicago, Ill.

REIKALINGAS geras vai-
kas į spaustuę. Gali ateiti
apie 3:30 ar 4:00 po piet, su-
grižus iš mokyklos.

NEPATEMYTI GAMTOS

STEBUKLAI

Mes matome šviesą, giedrą dieną,
aps matome tamsią naktį, matome
labai giedras atmainas — iš giedros
lietu, andrą, sniegą, matome dangų
brailančius žaibus, girdime gyvybę
drebinantį griausmą. Kas tą viską
atlieka, daugelį žmonių yra neai-
noma, o štai priklauso idėklymas,
ši gamtos visokeriopą atmainą laidi
sąrupai ir atskiai yra aprašyta ir
paveiksliais išrogyta, knygelėje

Akyvi Apsireiškimai Sviete

KAINA 25 CENTAI

Pingus siųskite

'LIETUVA'

3253 SO. MORGAN STREET CHICAGO, ILL.

Keturis Veiksnių Drama

Valkata

PUIKUS VAIZDELIS

Labai tinkanti perstatymui

Lošime

Dalyvauja 4 vyrai ir
3 moteris.

KAINA 35 CENTAI

Užsakymus su pinigais siųst

'LIETUVA'

3253 So. Morgan St. Chicago, Ill.

KENOSHA LIETUVIŲ ATYDAI.

Gen. Agentas: P. Bešis,
182 N. Howland Ave. Šiose
vietose galima gauti kas va-
karas "Lietuvą":
S. Dziaugis 462 Jenne St.,
J. Gotautas, 253 Milwaukee
J. Poteliunas, 353 N. Chicago
A. Pelis, 552 Grand Ave.
St. Jocius, 900 Jenn St.

DISTRIKTU KAPITOLA

Pas sekančius distriktot kapito-
nus galite kreiptis su visokiais
reikalais: užsirašymo laikraščio
apgarsinimų ir spaudos darbų
padarymo Chicagoje:

Jurgis Lukas
3429 So. Union Ave.
BRIDGEPORT
Jonas Vaišvilis
3320 Auburn Ave.

TOWN OF LAKE

Leonardas ir Aleksandra
Butkeviciai
4537 So. Hermitage Ave.

WEST SIDE

Rafolas Zaura
2050 W. 23 St.

18 IR UNION

Petras Jokubonis
733 W. 19 St.

NORTH SIDE

Mateušas Kliostoraitis
1557 Girard St.

CICERO

Juozapas Karpus
1435 So. 49th Ave.

BRIGHTON, PARK

J. S. Vitkus
2856 W. 39th St. ir
Augustas Saldukas
4414 S. California, Ave.

SO. CHICAGO.

Petras Simaitis
R. 9, 9101 Commercial Ave

ENGLEWOOD

J. P. GRIGALIUNAS
8009 Vincennes Ave.

ROSELAND

Wm. Banis
10609 Edbrooke Ave.

VIETINĖS ŽINIOS

PRADŽIA LIETUVIŲ KAREIVIJOS.

Vakar ant Town of Lake Lietuvių parapijineje svetainėje įvyko antras jau iš eilės lietuvių kareivių susirinkimas.

Susirinko labai didelis būris jaunuolių. Buvo gana daug Dėdės Sam'o uniformose, kiti atsidarė Rosijos Karūmenėje. Iš paaiškinimo susirinkimo vedėjo, p. C. Kaspučio susirinkime dalyvaujančių su šio susirinkimo tikslu. P. C. Kasputis, būdamas pats Dėdės Sam'o kareiviu, sumanė paakvatinti lietuvių prie tvėrimo lietuvių kareivijos, kurios tikslas, anot p. Kaspučio žodžių, šiaip išrodo:

„Organizavimas lietuvių kareivių turi daug tikslų, bet svarbiausieji pakol kas du: Pirmas tikslas yra: prisilaikant obalsio „Lietuva lietuviams“, jeigu suvienytą valstijų valdžia daleis organizuoti Lietuvių kariūmenę, tai ji bus panaudota apgynimui Lietuvos nuo jos priešių. Rezoliucija pereinio susirinkimo buvo pasiūlyta į Washingtoną, bet iki šiam laikui atsakymo negauta.“

Antras tikslas, anot pirmininko žodžių, tas: „Jeigu valdžia dalei kokių nors priežasčių nedaleistų organizuoti lietuviškos armijos, tada jaunuoliai lavinsis gimnastikoje, kad išdirbtų fiziškai savo kūną, būti sveikais, prisipratinti prie disciplinos, kuri mums lietuviams taip yra reikalinga. Beto, bus skaitomos pasakaitos iš higienos, pilietybės ir kitų mokslo šakų. Žodžiu abelinas tikslas, idant abelinai prirengus buti naudingais žmonijos nariams, kur jie nebutų, — čia Amerikoje arba jame parkeliautų į Lietuvą. Bus atkreipta atyda į tuos, kurie grįž į Tėvynę, kad tenai jie būtų galėtų pagelbėti mūsų broliams suorganizuoti Lietuvos valdžią.“

Susirinkimas triukšmingais dainų įlojimais pritarė tiem tikslams. Tuojau tapo rinkta valdyba komisijos pradėtam darbui toliau varyti. Užsirašė beveik visi susirinkusieji, pasizadėdami būti nariais šios lietuviškos organizacijos ir įnešdami savo narystės mokestį; buvusieji Dėdės Sam'o kareiviai po \$1.00, o civiliai — po \$2.00.

Užbaigus susirinkimą dar kelias svečių jėgų ir tie prisirašė pranešdami, kad jie yra čionykščiai ant Town of Lake kelių klubų nariai ir ant šio susirinkimo pasizadėjo atvesti visus narius savo klubų.

Susirinkimą nutarė garsinti visuose Chicagos lietuvių dienraščiuose, išmetus visai politiką iš savo organizacijos. Kareivijos paderystė, anot pirmininko, paaiškinimo: „ginti daugumos reikalavimus“.

Korespondentas.

Valdybą ir komisijas pagarsinsime kitame „Lietuvos“ numeryje. („Liet.“ Red). Pastebėtina, kad partijinė ar sriovinė politika čia neturėjo jokios vietos, kaip kad p. Kasputis ir užreiškė: „partijų čia nėra ir nebus“. Prisirašė nariai įvairių pažiūrų — tautininkai, „katalikai“, socialistai ir beparyviai. Tai buvo tikrai susirinkimas, — venas iš nedaugelio — kur visi jaudėsi tik lietuviams. Ir tas davė beveik nepaprastą, malonų upą.

SUŽEISTA BIRUTETIS.

Yra sužeistas „Birutės“ narys p. Puocius, gyvenusis prie 3333 So. Halsted gatvės. Guli Englewood Hospital, room 201.

IS WEST SIDE

Lietuvių Baltos Žvaigždės Pašelpinis Klubas laikė savo priešmetinį susirinkimą M. Meldžio svetainėje gruodžio 27 d. Valdybą liko išrinkti sekanti: Jonas Gužauskis, pirmininkas; Vincentas Duoba, vice-pirmininkas; A. Vilkas, protokolų raštininkas; P.

Vilkas, finansų raštininkas; Juozapas Radoniskis, išdinininkas; Vladislavas Paliukevičius, teisėjas.

Apsvarstius klubo stambesnius reikalus, liko pakeltas Lietuvos Laisvės klausimas. Apkalbėję tą dalyką, klubiečiai nutarė paaukauti iš izdo \$100.00. Vincas Gretėnas patarė, kad dar pereitų per narius ir parinktų aukų, ir sulgt to patarimo Pranas Balčiūnas tarpe narių surinko \$19.00. Aukavo sekanti: Jonas Šeštokas \$10.00; James Vasciūnas \$5.00, Vincas Gretėnas \$2.00, Povilas Bagdonas ir Vincas Gedleikis po \$1.00. Viso surinkta \$119.00.

Kor.

MIRĖ J. SIRUTIS.

Nedėlioje, sausio 12 d., mirė Jonas Sirutis. Vėlionis buvo 32 metų amžiaus. Priklausė prie 36-tos kuopos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Vėlionis nedėlios rytu dar vaikščiojo, gi 5 val. po pietų jau mirė. Jisai turėjęs džiova, kuri jį ir pakirto.

Vėlionis paliko moterį ir jauną dukterį.

CHICAGA SUTIKS GRĮŽTANČIUS KAREIVIUS.

Ką-tik pribuvusi iš Francuzijos divizija „Blackhaws“ arba „Juodųjų vanagų“, dabar iš Rytų atvažiuoja į Camp Grant demobilizavimuisi. Kadangi jie važiuos per Chicago, taigi norima, kad jiems būtų leista pavišėti Chicagoje.

Kadangi kareiviams „Blackhaws“ yra duota 7 valandos pavišėti Chicagoje, tai tikimasi, kad bus jiems daleista pantedėlio vakare Chicagoje pernaktoti. Mr. H. H. Merrick, prezidentas „Chicago Association of Commerce“, kuris rūpinasi priėmimu „Juodųjų Vanagų“ divizijos apturėjo telegramą — manoma, kad tai nuo Mr. Mc Adoo sekretoriaus — su parašu „Claggett.“ Telegramoje pasakyta: „Jeigu bus užtektinai pasamdyta hotelių kareiviams, kad nereikėtų jiems vagonuose nakvoti, tada bus daleista kareiviams nakvoti Chicagoje.“ „Žinoma, kad mes su džiaugsimu tai atliksime,“ — pasakė Mr. Merrick.

Pirmiau buvo pranešta, kad kareiviams bus galima stabtelėti Chicagoje ateinantį pantedėlį nuo 8 val. išryto iki 3 valandos po pietų. Jie atvažiuos 4-riais specialiais Nickel Plate gelžkelio linijos traukiniais. Šie kareiviai yra dalis 161-to ir 333-čio artilerijos pulkų, — išviso 71 aficieras ir 1400 kareivių.

Dabar nariai „Association of Commerce“ dūrba kiek galėdami, kad išgavus nuo valdžios atvažiuojantiems didvyriams pailginimą laiko apsiostojimui Chicagoje. Tam tikslui „Association of Commerce“ nusiuntė savo delegaciją į Washingtoną, idant išgauti leidimą, kad kareiviai galėtų pasilikti Chicagoje per dvi dienas.

Mr. Merrick pasakė, kad kareivių priėmimo komitetas rengsis prie ilgesnio ir trumpesnio jų apsiostojimo. Programas prasidės su pasveikinimu kareivių prie stoties nuo žymių Chicagiečių ir kartu su pastitikimu, kareivių giminių ir draugų. Paskui bus parodavimas po vidurmiestį, idant Chicago turėtų

progą pamatyti savo sugryžusius didvyrius. Jau yra planuojama užsakyti žymiausioms Chicagos hoteliuose valgyklos ir visoki valgiai yra įsakyta prirengti taip, kad „Juodieji vanagai“ pamintų Chicago vašinimą per pusę amžiaus.

Padengimui iškaščių tų vašių bus surengta Chicagoje „Tag Day“, — manoma surinkti apie \$150,000. Tuom tarpu kiek reikės vašinimo pinigų, tai „Association of Commerce“ pasizada uždėti.

Iš tų pinigų, kurie bus surinkti „Tag“ dienoje, bus vašinami ir tie kareiviai ir jų reikavimai, kurie sugrįžo iš karės lauko po vieną — tas tėsiai iki pabaigai demobilizacijos.

Su šia „Blackhawk“ divizija sugrįžo ir Chicagietis lietuvis Ignas Szabezunas, gyvenusis prie 4448 S. Hermitage Ave. Apie jį buvo rašyta pereiname „Lietuvos“ Dienraščio numeryje.

VISKAS PRIRENGTA PRIĖMIMUI „BLACKHAWK“ DIVIZIJOS.

Šiadien 9-tą valandą išryto atvažiuoja į Chicago iš rytinių valstijų ką-tik sugrįžę iš Francuzijos karės laukų „Blackhawk“ — Juodųjų Vanagų“ Divizija. Jiems rengiama iškilmingiausias priėmimas. Priėmimo komitetas išgavo nuo valdžios 16 valandų kareiviams pavišėti Chicagoje. Po to jie išvažiuos į Camp Grant nusimobilizavimui.

Šių kareivių priėmimo programą yra sekantis:

7—9 val. išryto 1,400 kareivių ir 70 aficierių iš 333-čio artilerijos pulko ir 161-mos brigados viršininkai keturiais traukiniais atvažiuos į Chicago.

9—11 val. kareiviai susirinks į Coliseum ir paliks savo našulius tenai. Jų giminės šiuom sykiu galės su jais čia pasimatyti. Kareiviams nebus valia išeiti iš Coliseum.

Nuo 11 iki 12 kareiviai paroduos sekančiais:

Iš Coliseum į žiemius per Wabash Ave. iki 14-tos gatvės. Nuo čia eis sekančiais: į Rytus iki Michigan Ave.; į Žiemius iki Randolph gat.; į Vakarus iki State gatvės; į Pietus iki Jackson bulvarą; į Vkarus iki LaSalle gatvės; į Žiemius iki „City Hall“, kur paroda pasibags.

12—2 val. po pietų. Kareiviai ir aficierai bus pakviesti ant pusryčių į Union League klubą, Illinois Athletic klubą, Chicago Athletic klubą, Hamilton klubą ir Chicago Automobile klubą.

2—6 val. po pietų. Bus pakviesti į specialiskai surengtą popietinį perstatymą vidurmiestio teatre.

6—8 val. po pietų. Bus pakviesti pietauti ir tuos pačius klubus kur ir pusryčiaus.

Nuo 8 val. vakare iki vidurnakties kareiviai bus pakviesti į jiems surengtą balių Coliseum'e. Šokti bus leista tikrai vyrams uniformoje ir jų draugams-motierims. Kiti kareivių draugai ir jų giminės galės juos sutikti ant galerijų.

12 valandą vidurnaktį prasidės sodinimas kareivių į traukinį išvažiuoimui į Camp Grant.

GERA ALGA. BET KOKS „DŽIABAS“?

Benny Leonard, kumštininkas „boxer“, gaus truputį daugiau kaip \$416.00 į minutą, mušdamasi su Johnny Dun-

dee, italų kumštininku. Ben-ny yra pasaulio lengvo svarumo čempionas; jį iššaukė italų kumštininkas Johnny į kumščių kovą. Benny, būdamas pasaulio čempionu, už 24 minutes mušimosi gaus \$10,000. Johnny už tą patį laiką gaus \$5,000, bet tas, žinoma, tikisi sumušti Benny ir gauti sau čempijono titulą. Mušis atsibus sausio 20 dieną Newark, N. J.

SIULERIS SUARESTUOTAS.

Millard H. Cutter, viršininkas Cutter Bond House ir vienas iš Chicagos jaunų „biznierių“, kuris bėgyje 4 metų padirbo apgavingas paskolos obligacijas (miesto, mokyklų ir kaimų bondsus), ant apie \$600,000 vertės pakliuvo pagalos į bėdą.

Su šiais apgavingais „bondsais“ jis gavo pasiskolinti iš Chicagos firmų ir bankų apie \$500,000.

Pasisekė jam užinteresuoti savais „bondsais“ taipgi bankas St. Louis, Cleveland, Pittsburgh ir kitų miestų.

Cutteris, negalėdamas išlaikyti sekreto ir matydamas, kad jo apgavystė greit išeis aiškstėn, pasisakė savo jaunai pačiai, kuri yra Chicagos dainininkė ir muzikos mokytoja; paskui pasakė savo artimiausiam draugui. Ant galo pasiskubino pats pranešti apie tai advokatui Clarence Darrow.

— Ar tu padirbai tuos netikrus „bondsus“ paklausė jo Darrow.

— Taip.

— Ar tu padirbai tuos „bondsus“, apsvarstęs ką da-

rai? — paklausė vėl advokatas. — Taip.

— Ir pinigus pralaidai? — užklauskė advokatas Darrow.

— Taip.

— Well, aš manau, kad tu eisi į Jolietą, ar ne? — pasakė advokatas.

— Taip.

— Ir greitai.

— Taip.

— Labai gerai — ant galo tu nors pradėjai kaip žmogus — užreiškė advokatas Darrow.

Pirmą naktį Cutter praleido su vagimis uždarytas Harison gatvės policijos stotyje. Jo jauna pati pasilikus namieje bandė šypotis, bet juokai neina.

\$75.000. UŽ KAILINIUS.

Calmas daiktas, kad nei Rusijos kunigaikščiučių nika-dos nenešiojo taip brangių kailinių kaip Mrs. William E. Corey, pati buvusio šios šalies plieno korporacijos prezidento. Mrs. Corey pirmą ištekėjimo buvo aktorka ir vadinosi Mabelle Gilman.

Kailiniai, pasiuti iš geriausių ir tinkamiausių sobolių kailių. Mr. Corey New Yorko siuvėjams už parinkimą ir pasiuvimą šitų kailinių užmokėjo \$75,000. Kailiniai pasiusti nininkė ir muzikos mokytoja; paskui pasakė savo artimiausiam draugui. Ant galo pasiskubino pats pranešti apie tai advokatui Clarence Darrow.

Pirm negu kailinius galima buvo siuti, reikėjo tukstancius sobolių kailiukų išegzaminuoti ir pririnkti jų spalvas. Kada Mr. Corey užsakė kailinius, reikėjo visa Žieminę Rusiją ir Siberiją iškirsti, idant juos suradus. Siunčiant kailius iš

Rusijos, irgi reikėjo surasti budus jų apsaugojimui nuo prazuvimo.

Bet kad šitie kailiniai būtų šiltesni už paprastus lietuviškos avies kailinius, tai to negalėtų pasakyti. Visa brangenybė yra tame, kad soboliai yra maži ir labai reti gyvūliai, gyvenantieji daugiausiai šaltuose Sibyro kraštuose.

ILGIAUSIA PAVARDE.

Nemanyk, broliu, kad tavo lietuviška pravardė yra tokia ilga, jog tau reikia todėl į monkę pavirsti, pirsidengus, kokia svetima pravardė. Štai pažiūrėk į šią pravardę.

Greikiškame restaurane ant Ashland Ave., tarp 46-tos ir 47-tos gatvių, dirba patarnautojas paprastai žinomas vardu „Nic“, bet po teisybei jis turi, gal but ilgiausią pasaulyje pravardę. Greikiškai jisai save vadina: Kirie Nicolaus Pappagorgocoumondourouticopoupolos. „Kirie“ greikiškai reiškia ponas.

NORI PARANDAVOTI „MUNICIPAL PIER“ ARMIJAI.

Apie 600,000 ketvirtainių pėdų ant „Municipal Pier“ bus parandavota vldžiai motorų korpuso vartojimui.

Motorų korpusas Chicagos apeliokėje turi apie \$6,000,000 vertės motorų, kurie dēlei netinkamo padėjimo genda. Valdžia nori tuos motorus pargabenti į „Municipal Pier“ ir apsaugoti nuo sugedimo.

Valdžia mokės miestui už vietą randos po 20c. už kiekvieną ketvirtainę pėdą. Randos da į metus sulgt to išpuola

tarp \$120,000 ir \$130,000. Komisijonierius Publiškų Darbu, Mr. Francis, kuris yra ir pirmsėdis prieplaukos tarybos, pasakė, kad miestas su noru apsiima tokią sutartį su valdžia padaryti. Tas sumanymas šiadien bus paduotas miesto tarybai apsvarstymui ir, jeigu miesto taryba sutiks kontraktas bus padarytas. Parandavota vieta ne kiek nepakenks publikos pasilinksminimams, nes užims vos pusę tos vietos, kuri yra pavesta laikymui daiktų — taip va dinamas „storage space.“

Pradėk Naujus Metus su tobulu akių regėjimu, taip, kad nieko nepraleistum per visus metus, kas tau gali būti naudinga. Gerai prižiūrint akis, pralaidus akis ir galvos skaudėjimas, trumparegystė arba toliaregystė pralaidinama, pasitarkite su manim, prieš einant kur kitur. Egzaminacija DYKAL.

JOHN SMETANA AKIŲ SPECIALISTAS

1801 S. Ashland Ave., Chicago
Kampus 1805 Gatvės.
Kas lubos, virš Platt'o aptiekos. Tėmykite
mano parašą
Valandos: nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vak.
Nedėlių, nuo 9 val. ryto iki 12 val. diena.

Dr. Virginia Narbutt

Physician & Surgeon
3001 West 22nd Street
2111 Marshall Blvd.
Ofiso valandos:
2 iki 4 po pietų
7 iki 9 vakare
Tel. Lawndale 650
Gyvenimasis:
Tel. Rockwell 1681

Atydai tu kurie dar netur „Lietuvos“ Dienraščio šerų:

Reikalingas „Lietuvos“ Dienraščio šerų skaitlius jau išparduotas, visi pinigai sumokėti, Dienraštis „Lietuva“ jau leidžiamas.

Bet dar randasi geras skaitlius lietuvių kurie tikrai norėjo prisidėti prie šio praklausaus darbo, bet dėl šiokių ar tokių priežasčių nesusėję šerų nusipirkti.

Siuomi pranešame visiems tokiems tėvynainiams, kad dar turime pardavimui apribuota šerų skaitlių iš šios Bendrovės „Trea sury Stock“. Todel, gerbiemieji tautiečiai, pasiskubinkite: išpildyte šį kupona ir su reikalinga suma pinigų prisųskite mums SIANDIEN, nes rytoj gali būti pervelu. Sėro kaina \$10.

Lithuanian Publishing Co.,
3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Gebiamieji:—
Su šiomis prisųskinė \$..... kaip pilną užmokestį už
„Lietuvos“ Dienraščio Bendrovės — Lithuanian
Publishing Co.
Malonėkite prisųskiti man išmą.
Su pagarba,

ADRESAS: _____

Lithuanian Publishing Co.

3253 So. Morgan St.

CHICAGO, ILL.